DE SYMPOSIACA GRÆCORVM ELEGIA.

SCRIPSIT

(Johann) NICOLAVS BACHIVS.

FVLDÆ 1837.
TYPIS MVELLERIANIS.

DE

SYMPOSIACA GRÆCORVM ELEGIA.

Sicut omnis Græcorum poesis tanquam arbos patulis diffusa ramis ad tria revocatur genera, epicum, lyricum, scenicum, unde tanquam e tribus eiusdem trunci ramis surculi quidam exierunt, ita elegia quoque, Ionicum μέλος, etsi triplicem potissimum viam ingressa modo res publicas morumque præcepta (ἐλεγεία πολιτικὴ καὶ ἠθική) modo querimoniam (ἐλεγεία θρηνώδης) modo amorem (ἐλεγεία ἐρωτική) distichis inclusit, e communi brachio recentes emisit palmites novis deliciis luxuriantes. Sic ex politica elegia paullatim profecta est heroica, ab erotica haud ita aliena esse videtur elegia convivalis (συμποσιακή), quandoquidem sine Baccho et Cerere friget Venus. Atque antiquissimo iam tempore Græcos convivia cantu saltuque ornare solitos testis est Homerus, qui Odyss. XXI, 430 μολπὴν καὶ φόρμιγγα ait esse ἀναθήματα δαιτός, atque XVII, 271 φόρμιγγος meminit, ἣν ἄρα δαιτὶ θεοὶ ποίησαν ἑταίρην, qui quidem mos posteriori demum ætate scoliorum poesim produxit. Scolia autem ipsa quanquam proprie ad Æolicum μέλος referuntur, tamen, quæ admirabilis eorum est varietas, elegiacam quoque interdum induerunt formam, quam alii quidem poetæ non deflectentes de via omnium communi, Dionysius autem qui ὁ Χαλκοῦς appellabatur ita ad conviviorum usum accommodavit ut, etiamsi fortasse non omnes, quasdam tamen elegias symposiacas a pentametro inciperet eodemque terminaret. Atque F. Osannus, qui nuper in convivalem Græcorum elegiam diligentius inquisivit, in symbolis ad historiam litterarum Græcarum et Latinarum Vol. I p. 38 sq. haud improbabiliter suspicatus est tibia accinente, velut omnino carmina elegiaca, ita in conviviis quoque scolia ut ita dicam elegiaca esse recitata sive ab aulœdis mercede conductis sive ab ipsis etiam potatoribus.

Poetarum vero qui versibus impariter iunctis conviviorum iucunditatem ornarunt atque excoluerunt reliquiæ servatæ sunt partim insigniores, ANACREONTIS TEII, XENOPHANIS COLOPHONII, THEOGNIDIS MEGARENSIS, SIMONIDIS CEI, IONIS CHII, EVENI PARII, DIONYSII ATHENIENSIS. Osannus l. c. p. 42 sq. huc rettulit etiam Archilochi fragmenta 8 et 11, quæ tamen, si quis summam rerum collegerit, bellici potius quam convivalis argumenti esse sibi persuadebit, quemadmodum de lugubri elegia Spec. I p. 14 ostendimus.

Iam primum **ANACREON TEIVS**, qui florere cœpit inde ab Olympiade LV [1]), præter melica carmina condidit etiam elegiaca teste Meleagro I, 35 sq.

ἐν δ' ἄρ' Ἀνακρείοντα τὸ μὲν γλυκὺ κεῖνο μέλισμα
νέκταρος, εἰς δ' ἐλέγους εὔσπορον ἀνθέμιον.

Quo quidem disticho Meleager se non solum ex melicis sed etiam elegiacis Anacreontis carminibus flores quosdam coronæ suæ impliciturum esse profitetur. Atque Suidas v. Ἀνακρέων hunc poetam ἐλεγεῖα scripsisse tradit eundemque ἐν ἐλεγείαις laudat Hephæstio p. 11. Tota autem Anacreontis poesis quum sacra quasi esset Libero atque Veneri [2]), eius elegias quoque tum ad symposiacum tum ad eroticum genus referendas esse censemus. Et quem Critias poeta 7, 3 simpliciter appellat συμποσίων ἐρέθισμα, eundem ἡδὺν Ἀνακρείοντα hisce insuper verbis alloquitur:

οὔποτέ σου φιλότης γηράσεται οὐδὲ θανεῖται,
ἔςτ' ἂν ὕδωρ οἴνῳ συμμιγνύμενον κυλίκεσσιν
παῖς διαπομπεύῃ προπόσεις ἐπιδέξια νωμῶν,
παννυχίδας θ' ἱερὰς θήλεις χοροὶ ἀμφιέπωσιν,
πλάστιγξ θ' ἡ χαλκοῦ θυγάτηρ ἐπ' ἄκραισι καθίζῃ,
κοττάβου ὑψηλαῖς κορυφαῖς Βρομίου ψακάδεσσιν.

Quos quidem versus præter scolia [3]) et similia convivalia carmina ad Anacreontis elegias quoque posse accommodari manifestum est ex duobus distichis ab Athenæo XI, 8 servatis (fragm. 1), quæ sine ulla idonea ratione in epigrammatum numero collocabantur. Sed præterea symposiaco elegiarum generi vindicanda sunt disticha quæ in Anthologia Palatina VI, 134 inter ἀναθηματικὰ venditantur (fragm. 2), quanquam nullum prorsus præ se ferunt epigrammatis colorem: immo poeta, ut par est, in elegia, non item in epigrammate describit θήλεις χοροὺς παννυχίδας ἱερὰς ἀμφιέποντας, quales Critias respexisse putandus est: atque hunc trium mulierum chorum earumque Baccho sacrificantium cum conviviis fuisse coniunctum satis probabile. Tum hexametri, ut videtur, particulam: οἰνοπότης δὲ πεποίημαι (fragm. 3) ex symposiaca elegia decerptam esse crediderim.

Anacreontis autem tota poesis quum amatoria fuisse narretur, ita tamen ut eidem vati Venus sine Baccho frigere videretur significante Ovidio Trist. II, 363.

Quid nisi cum multo Venerem confundere vino
præcepit lyrici Teïa Musa senis?

vero sane simillimum est poetam elegias quoque ut vino ita amori celebrando dedicasse, Mimnermi videlicet vestigia prementem: id quod exiguum frustulum elegiacum (fragm. 5) indicat, quo Anacreon Thraciæ cuiusdam puellæ quam in oculis gestasse videtur, quum ipsa eius amorem repudiasset, nullam se iam rationem habere profitetur.

Cuinam denique elegiarum generi assignandus sit pentameter (fragm. 6), quo Thesei lyra memoratur haud facile quisquam hodie expediet.

[1]) Vid. Clintonis fasti Hell. p. 3. ed. Krüger. cf. p. 13. 15.
[2]) Vid. Anacreontis carminum reliquias ed. Th. Bergk. p. 4 sqq.
[3]) Vid. Athen. XV, 49, p. 693 F. cf. Bergk l. c. p. 13 sq

XENOPHANES COLOPHONIVS, Dexii vel Orthomenis filius [4]), Apollodoro teste circa Olympiadem XXXX natus, usque ad Cyri et Darii tempora vitam produxit: cui adversa fronte oppugnat Timæus, qui Xenophanem Hieronis et Epicharmi æqualem fuisse ait [5]). Fontem erroris qualem Timæi præ se fert calculus sagaciter indicavit Cousinus, qui fragmenti 17 ed. Karsten. versum 5. *πηλίκος ἦσθ᾽ ὅθ᾽ ὁ Μῆδος ἀφίκετο;* ad superiorem Medorum expeditionem Harpago duce adversus Græcos Asiam incolentes susceptam, non ad eam spectare intellexit quæ Dario vel Xerxe regnante in Græciam esset facta. Interpretes tamen, qui, ut Timæus, de posteriori invasione cogitarunt, Xenophanis quoque florem inferiori tempori assignare oportebat. Hoc saltem pro certo statuendum, Xenophanem, Anaximandri, Pythagoræ, Anacreontis fere æqualem [6]), minimum ad annum ætatis nonagesimum secundum [7]) et ulterius quoque provectum esse, quandoquidem vere tradidit Censorinus D. N. 15. Xenophanem Colophonium maiorem centum annorum fuisse: ita ut poetæ ætas inde ab Olympiade XXXX ad Olympiadem circiter LXVII perrexisse videatur.

Xenophanes adolescens viginti quinque annorum carmen quoddam sive aliud ingenii monumentum (*φροντίδα*) condidisse censendus est, id quod ipse de se prædicat fragm. 7. Atque nescio an eodem fere tempore Colophonem patriam exsul reliquerit (*ἐκπεσὼν τῆς πατρίδος*, ut Diogenes Laert. VIIII, 18 memoriæ prodidit) atque plures Græciæ civitates perlustraverit, quibus ipse carmina sua publice recitaret, recitaret autem simpliciter non adhibita musica modulatione [8]). Eundem annis iam provectiorem Veliam, coloniam a Phocæensibus in Italiam deductam, sedem sibi delegisse probabiliter suspicatus est Karstenus p. 13, propterea quod ab omnibus uno ore Eleaticæ disciplinæ auctor prædicaretur. Atque hæc ipsa disciplina in caussa fuisse videtur ut Xenophanis fere octogenarii gloria demum circa Olympiadem LX per Græciam celebraretur [9]).

Iam Xenophanes duo potissimum carminum genera excoluit, epicum atque elegiacum (nam quod vulgo additur iambicum in controversiam vocatur), quorum hodieque supersunt reliquiæ, quæ

4) Diogenes Laert. VIIII, 28. *Ξενοφάνης Δεξίου ἢ, ὡς Ἀπολλόδωρος, Ὀρθομένους, Κολοφώνιος.* cf. Karsten. ad Xenophanis reliquias p. 1. not 1.

5) Clemens Alexandr. Strom. I p 130 C. *τῆς δὲ Ἐλεατικῆς ἀγωγῆς Ξενοφάνης ὁ Κολοφώνιος κατάρχει, ὅν φησι Τίμαιος κατὰ Ἱέρωνα τὸν Σικελίας δυνάστην καὶ Ἐπίχαρμον τὸν ποιητὴν γεγονέναι, Ἀπολλόδωρος δὲ κατὰ τὴν τεσσαρακοστὴν Ὀλυμπιάδα γενόμενον παρατετακέναι [τὸν βίον] ἄχρι τῶν Δαρείου τε καὶ Κύρου χρόνων.* Extremo hoc loco nomen *Δαρείου* aut temere in ordinem irrepsit significante Origine T. I philosoph. c. 14. *οὗτος ἕως Κύρου διέμεινεν*, aut invertendus est ordo in Clementis editionibus receptus: *ἄχρι τῶν Κύρου τε καὶ Δαρείου χρόνων*, Menagio ad Diogenem. Laert. VIIII, 20 et Goellero ad Timaei fragm. 64 coniicientibus Ad Apollodori partes proxime accedit Sotion apud Diogen. VIIII, 18 Xenophanem eadem aetate vixisse narrans atque Anaximandrum, quem Olymp 42 natum esse disces ex Clintonis fastis Hell. p. 7 Sextus Emp. adv. Mathem. I, 12, 257. *Ξενοφάνης ὁ Κολοφώνιος ἐγένετο περὶ τὴν τεσσαρακοστὴν Ὀλυμπιάδα.*

6) Vid Theologumena arithm. p. 40 ed. Boeckh. cf. Xenophanis fragm. 6.

7) Vid. Xenophanis fragm. 7.

8) Diogenes l. c. *αὐτὸς ἐῤῥαψῴδει τὰ ἑαυτοῦ.* cf. Athen XIIII, 32 p. 632 D. *Ξενοφάνης δὲ καὶ Σόλων καὶ Θέογνις καὶ Φωκυλίδης — καὶ τῶν λοιπῶν οἱ μὴ προσάγοντες πρὸς τὰ ποιήματα μελῳδίαν ἐκπονοῦσι τοὺς στίχους τοῖς ἀριθμοῖς καὶ τῇ τάξει τῶν μέτρων καὶ σκοποῦσιν ὅπως αὐτῶν μηδεὶς ἀκέφαλος ἔσται μήτε λαγαρὸς μήτε μείουρος.*

9) Diogenes VIIII, 20. *ἤκμαζε κατὰ τὴν ἑξηκοστὴν Ὀλυμπιάδα.* cf. Karsten. l. c. p. 4.

quidem omnes ethicam quandam sive didacticam præ se ferunt speciem atque salutari potius consilio quam suavi delectatione hominum animos excolere student. Sic philosophus meditatione subnixus, non qui nascitur poeta[10]) versibus impariter iunctis modo temperantiam in epulis adhibendam atque candidam deorum venerationem commendat, modo ludos publicos atque præmia victoribus constituta sapientiæ studio longe inferiora esse ostendit, modo civium suorum luxuriam atque superbiam vividioribus pingit coloribus. Ac licet morum præceptis abundasse censenda sit omnis poesis Xenophanea, hoc tamen non obstat quo minus fragmenta 1 et 2, fortasse etiam 3 ad symposiacam elegiam referamus. Nimirum Athenæus XI, 7 ipse significat Xenophanem distichis descripsisse convivium omnis lætitiæ plenum idemque et priscis et integris moribus consentaneum, quale oppositum esset corruptis ac dissolutis Colophoniorum libidinibus. Quare altero quodam disticho antiquum conviviorum morem commendavit, ut primum aqua, deinde vinum poculo infunderetur (fragm. 2). Quod sequitur tetrastichium (fragm. 3) an identidem ex symposiaca elegia excerptum sit parum liquet, quanquam in promptu est cogitare de ioco quodam convivali qualem suppeditare potuerunt epulæ *ἀπὸ συμβολῆς* sive *ἔρανος* Homericus (Odyss. I, 226. XI, 415).

Quantopere Xenophanes sapientiæ studium, quod in libris *περὶ φύσεως* potissimum amplexus erat, elegiacis quoque carminibus excoluerit idque vel celebratissimis Græcorum certaminibus præferendum esse censuerit cognosces ex fragmento 4, quod quidem argumentum uberius etiam tractasse poetam Karstenus probabiliter collegit ex iis quæ Athenæus post servata disticha addidit verbis: *πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα ὁ Ξενοφάνης κατὰ τὴν ἑαυτοῦ σοφίαν ἐπαγωνίζεται διαβάλλων ὡς ἄχρηστον καὶ ἀλυσιτελὲς τὸ τῆς ἀθλήσεως εἶδος.* Neque vulgi tantum, ut Colophoniorum (fragm. 5), insolentem vanitatem acriter increpuit, sed philosophorum quoque sententias quasdam[11]), certe Pythagoræ *μετεμψύχωσιν* (fragm. 6) oblique perstrinxit. Duo denique supersunt disticha quæ Xenophanes iam nonagenarius composuit ad carmen nescio quod, fortasse unum ex elegiacis vel plurium elegiarum florilegium modo collectum atque in unum quoddam corpus redactum, ante septem et sexaginta annos iam editum vel potius recitatum, civibus suis denuo commendandum (fragm. 7).

Præter pentametrum quem recepimus (fragm. 8) aliquot hexametri supersunt, qui utrum ad epicum an ad elegiacum genus referendi sint non satis manifestum est. Sic Herodianus *περὶ μονήρους λέξεως* p. 30 ed. Dindorf. Xenophanis hexametrum laudat:

καὶ μὲν ἐνὶ σπεάτεσσι τεοῖς καταλείβεται ὕδωρ.

Schol. in Homeri Iliad. p. 504 (cf. p. 329) ed. Bekker. *ὑπερίονα δὲ νομιστέον αὐτὸν τὸν ὑπεριέμενον ἀεὶ τῆς γῆς, ὥςπερ, οἶμαι, καὶ Ξενοφάνης ὁ Κολοφώνιός φησιν·*

ἠέλιός θ' ὑπεριέμενος γαῖάν τ' ἐπιθάλπων.

[10]) cf. Ciceronis Acad. IIII, 23, 74. annot. ad Xenophanis fragm. 1, 13.

[11]) Huc respicere videtur Schol. ad Hesiodi Ἔργα 284. *ὅπου γε καὶ Ξενοφάνης διὰ δή τινα πρὸς τοὺς κατ' αὐτὸν φιλοσόφους καὶ ποιητὰς μικροψυχίαν σίλλους ἀτόπους ἐκθεῖναι λέγεται κατὰ πάντων φιλοσόφων καὶ ποιητῶν.*

Quos denique Draco Strat. p. 33 systolarum caussa ex Xenophanis carminibus excerpsit hexametros:

ἐξ ἀρχῆς καθ' Ὅμηρον, ἐπεὶ μεμαθήκασι πάντες,

καὶ πάλιν ἐν τῷδε τῷ ἔπει·

ὁππόσα δὴ θνητοῖσι πεφήνασιν εἰσοράασθαι·

horum prior quidem ad eosdem versus spectat quibus Xenophanes Homerum et Hesiodum impietatis accusavit[12]): unde præterea excerptus esse videtur quem Schol. ad Aristophanis Equit. 406 laudat ἐν σίλλοις et Lobeckius Aglaopham. I p. 308 restituit hexameter:

ἑστᾶσιν δ' ἐλατῶν πυκινοὶ περὶ δώματα βάκχοι.

Nam σίλλοι propter argumenti aculeos atque mordacitatem tales versus vocabantur, id quod innuit Schol. ad Iliad. II, 212. p. 62. ἤδη δὲ οὐ Ξενοφάνει ἀλλ' Ὁμήρῳ πρώτῳ σίλλοι πεποίηνται, ἐν οἷς αὐτόν τε τὸν Θερσίτην σιλλαίνει καὶ ὁ Θερσίτης τοὺς ἀρίστους. Quod moneo ne cogites de iustis quales Timonis Phliasii fuerunt sillis.

Reliquum est ut de forma Xenophanis elegiarum qualis fuisse videatur paucis disseramus. Iam Welckerus ad Simonidis Amorgini iambos p. 8 sagaciter haud dubie sed nescio an non identidem vere coniecit Xenophanis opus a Diogene VIIII, 20 laudatum Κολοφῶνος κτίσιν καὶ τὸν εἰς Ἐλέαν τῆς Ἰταλίας ἀποικισμόν, fuisse elegiacum ad idemque poema referendum quod apud eundem Diogenem legitur VIII, 36. Ξενοφάνης ἐν ἐλεγείᾳ προςμαρτυρεῖ, ἧς ἡ ἀρχή·

Νῦν οὖν ἄλλον ἔπειμι λόγον, δείξω δὲ κέλευθον.

Habes, inquit, alterius partis de colonia abducta agentis initium, unde priorem quoque partem, i. e. Κολοφῶνος κτίσιν, distichis scriptam fuisse appareat. Welckero igitur versus laudatus transitum indicare videtur quem poeta fecerit a priori carminis parte ad τὸν εἰς Ἐλέαν τῆς Ἰταλίας ἀποικισμόν. Sed vir acutissimus parum attente secum perpendit verba a Diogene subiuncta, ἔπη δισχίλια, quibus haud dubie continui potius hexametri heroici quam disticha elegiaca denotantur. Neque crediderim Diogenem dimidiam poematis partem ex mille fere versibus constantem dixisse ἐλεγείαν, quæ eclogam sive εἰδύλλιον quoddam minoris spatii, non ampliorem librum plus centum vel ducentos versus complectentem designat. Quam ob rem probabilius est Xenophanis elegiarum florilegium exstitisse, cuius tamen dissoluta membra aptis transitibus inter se cohæsisse videntur, quemadmodum versus laudatus

Νῦν οὖν ἄλλον ἔπειμι λόγον, δείξω δὲ κέλευθον,

transitum fecisse putandus est ab elegia nescio qua ad eam qua poeta de Pythagoræ quibusdam sententiis disputavit. Similem fere, sed paullo artificiosiorem transitum animadvertes in elegia quæ incipit ab hexametro:

Νῦν γὰρ δὴ ζάπεδον καθαρὸν καὶ χεῖρες ἁπάντων κ. τ. λ.

In THEOGNIDIS disticha symposiaca, tum quæ secrevit iam Welckerus p. 50 sqq. et Osannus p. 56 sqq. tum quæ insuper ex farragine Theognidea huc spectare videantur, alio eoque commo-

[12]) Vid. Karsten. l. c. p. 43 sq.

diori loco aliquando inquiremus. SIMONIDIS frustulum elegiæ convivalis nuper iam tractavimus de lugubri Græcorum elegia Spec. II p. 8. 16.

Sequitur ION CHIVS, Orthomenis filius, qui quo anno natus sit nemo scriptorum veterum memoriæ prodidit. Attamen pro certo statuendum eum admodum adolescentem (*παντάπασι μειράκιον*) Chio Athenas transvectum una cum Cimone apud Laomedontem cœnasse[13]) atque Olympiade LXXXII primam fabulam Athenis docuisse[14]), eundemque haud ita pridem e vita decessisse, quum Olympiadis LXXXX anno altero Aristophanis Pax in scena ageretur[15]). Atque Athenæus I p. 3 F. quum tradat Ionem Chium Athenis in tragœdiarum certamine victoriam adeptum singulis Atheniensibus *Χῖον κεράμιον* dedisse, aut per se iam intelligendum est vinum Chium testa conditum, aut ad Casauboni coniecturam refugiendum *Χίου* (sc. *οἴνου*) *κεράμιον*[16]), vini Chii plenum fictile, propterea quod figulina Athenas ex Chio asportare idem esset atque noctuam Athenas. Hæc interpretatio egregie confirmatur scholio V. in Aristophanis editione ab Im. Bekkero parata ad Pacem v. 801. p. 215. ubi verbis: *φασὶ δὲ αὐτὸν ὁμοῦ διθύραμβον καὶ τραγῳδίαν ἀγωνισάμενον Ἀθήνησι καὶ νικήσαντα ἑκάστῳ τῶν Ἀθηναίων δοῦναι Χῖον κεράμιον·* præterea hæc adduntur: *ἐν τῇ Ἀττικῇ νικῆσαι καὶ εὐνοίας χάριν προῖκα Χῖον οἶνον πέμψαι Ἀθηναίοις.* Quod quidem vinum inclusum fuisse fictilibus Athenæi et scholiastæ loci secum comparati luce clarius ostendunt.

Atque ut mittamus dramata, odas, dithyrambos, hymnos, quos denique pedestri oratione libros conscripsit Ion, in eiusdem poetæ elegias accuratius inquirendum est, qui quum Bacchum invocaverit hocce disticho:

χαῖρε, δίδου δ' αἰῶνα, καλῶν ἐπιήρανε ἔργων,
πίνειν καὶ παίζειν καὶ τὰ δίκαια φρονεῖν·

convivalem potissimum elegiarum indolem atque naturam expressisse videtur. Quare Nieberdingius p. 9 probabiliter observavit hæc duo, *τὸ πίνειν καὶ τὸ παίζειν*, omnia carmina atque adeo scripta Ionis resonare hisque rebus animum eius fuisse occupatum. Atque *τὸ παίζειν* præter iocos qualescunque ad amorem quoque esse referendum declarat non solum distichum quo symposiaca elegia concluditur;

ὅντινα δ' εὐειδὴς μίμνει θήλεια πάρευνος,
κεῖνος τῶν ἄλλων ἁδρότερον πίεται·

sed testis est etiam Athenæus X p. 436. F. *Βάτων δ' ὁ Σινωπεὺς ἐν τοῖς περὶ Ἴωνος τοῦ ποιητοῦ φιλοπότην φησὶ γενέσθαι καὶ ἐρωτικώτατον τὸν Ἴωνα. καὶ αὐτὸς δὲ ἐν τοῖς ἐλεγείοις ἐρᾶν μὲν ὁμολογεῖ Χρυσίλλης τῆς Κορινθίας, Τελέου δὲ θυγατρός, ἧς καὶ Περικλέα*

13) Plutarchi Cim. c. 9.
14) Schol. ad Aristophan. Pac. 801. cf. Clintonis fasti Hell. p. 51. G. Nieberding. de Ione Chio (Lipsiae 1836. 8.) p. 1 sq.
15) Clinton. l. c. p. 79.
16) Vid. Athen. I, 59. p. 32 F.

τὸν Ὀλύμπιον ἐρᾶν φησὶ Τηλεκλείδης. Præter hunc locum eroticarum quidem elegiarum fragmenta hodie desiderantur, ita ut in medio relinquatur utrum poeta amorem separatim an una cum vino atque conviviis celebraverit. Poetam vero, qui κατ' ἐξοχὴν φιλοπότης appellatur[17]), præcipuam suam in symposiacis elegiis exposuisse virtutem quum ipsa ratio demonstret tam elegiarum reliquiæ ante oculos ponunt. Sic Athenæus X, 68 integram pæne, ut videtur, servavit Ionis elegiam (fragm. 1) qua Liber pater, vitium ortus, incrementa, vindemiæ omnisque vini virtus ac natura celebrantur. Iam Athenæus, qui dixit: τῷ δ' ἡμετέρῳ χορῷ (sic emendandum pro vulg. χρόνῳ) οἶνος φίλος ὢν θυρσοφόροις, μέγα πρεσβεύων Διόνυσος, φησὶν Ἴων ὁ Χῖος ἐν τοῖς ἐλεγείοις· αὕτη γὰρ κ. τ. λ. haud dubie sua et Ionis verba conglutinavit: Ioni vindicamus penthemimerim pentametri ἡμετέρῳ δὲ χορῷ atque hexametrum a Casaubono iam in integrum restitutum: θυρσοφόροισι φίλος μέγα πρεσβεύων Διόνυσος, ita ut vocabulum οἶνος ab Athenæo explicandi caussa additum esse videatur. Quæ quum parum considerasset Osannus l. c. p. 72. hanc elegiam, evidenter ἀκέφαλον, plane integram esse iudicavit. Integram vero elegiam idem Athenæus XI, 8 servasse videtur, quippe cui nihil desit quod iure desideres. Et quoniam in extremo disticho totius elegiæ cardo vertitur, habes carmen quo poeta convivium nuptiale celebrasse putandus est idque Spartæ apparatum, quandoquidem Hercules atque Procles regum Spartanorum auctores fuerunt et Alcmena Herculis mater, ab Electryone Persei filio oriunda. Iacobsio tamen heroes quibus poeta libari vult rem Argis agi significare videntur. «Ibi enim, inquit, Hercules, Alcmena et Persei progenies præcipuo honore colebantur. Quis ille Procles sit ignoro equidem; cogites de Procle Heraclida, cuius progenies Spartæ regnavit.» Sed ipse hic Procles in caussa est cur omnino rem Spartæ potius quam Argis aut alibi actam esse auguremur.

Præter fragmenta 3 et 4 Osannus p. 76 symposiaco elegiarum generi vindicavit locum Athenæi XI, 56 p. 478 B. μνημονεύει δὲ αὐτοῦ [κοτύλου] καὶ Ἴων ὁ Χῖος κότυλον οἴνου πλέων λέγων, quanquam Ionis verba nullum prorsus traxerunt colorem elegiacum sive dactylicum: quare ad iambicum genus spectare videntur atque ad fabulam potius nescio quam referenda et sic describenda:

⏒ ⏑́ ⏑ – ⏒ ⏑́ κότυλον οἴνου πλέων.

Quo tamen iure Nieberdingius p. 49 hoc fragmentum ex Omphala manasse hariolatus sit parum assequor. Toto denique cœlo erravit Osannus quod verbum θίασος in Photii Lexico p. 92 ed. Cantabrig. Ioni adscriptum ad elegias reiecit: immo ex Omphala fabula satyrica repetitum auctore Harpocratione p. 148. Θίασος — ἐστὶ τὸ ἀθροιζόμενον πλῆθος ἐπὶ τελέτῃ καὶ τιμῇ θεῶν. — Ἴων δὲ ἐν Ὀμφάλῃ κοινῶς ἐπὶ παντὸς ἀθροίσματος ἔταξε τοὔνομα.

Vtrum tetrastichium (fragm. 5) quo poeta fidium incrementa commemorat ad symposiacum (quandoquidem musica ars perpetua poeticæ comes a conviviis qualia Græcorum fuerunt nequaquam

[17]) Suffragatur Aelianus V. H. II, 41. Ἴωνα δὲ τὸν Χῖον τὸν ποιητὴν καὶ αὐτόν φασι περὶ τὸν οἶνον ἀκρατῶς ἔχειν.

aliena) an ad aliam elegiarum speciem referendum sit hodie non licet ad liquidum perducere: vix autem Nieberdingius mihi persuadebit carmen illud inscriptum fuisse *δεκάχορδος λύρα*, propterea quòd verba *ἐν δεκαχόρδῳ*, quibus explicandi gratia solus Bryennius addidit *λύρῃ*, non titulum carminis exhibent, sed una cum subsequenti tetrametro integrum efficiunt hexametrum dactylicum.

Qua denique elegia Ion Pherecydis atque Pythagoræ laudes persequutus sit parum liquet. Manifesto autem errore deceptus est Nieberdingius qui p. 15 cogitavit de epigrammate in Pherecydem conscripto, quam tamen sententiam postea ipse mutasse videtur, quippe qui p. 74 recte animadverterit duo quæ supersunt disticha (fragm. 6) postremam tantum carminis partem esse, non carmen ipsum, atque in iis quæ antecesserunt poetam virtutes Pherecydis laudibus extulisse atque celebrasse, quæ deinde hacce concluduntur sententia: Ita hic quidem vir ornatus et virtute et modestia, etiam postquam mortuus est, lætam animo degit vitam, si quidem Pythagoras omnium hominum sapientissimus ille vere sententias (sc. philosophicas) intellexit et edoctus fuit.

Ionem excipit EVENVS PARIVS, quem Olympiadis LXXXII anno tertio una cum Empedocle et Parmenide floruisse testatur Eusebius[18]). Iam Eratosthenes in libro de Chronographiis duos Euenos poetas elegiacos eosque Parios fuisse tradidit apud Harpocrationem p. 77 v. *Εὐηνός —δύο ἀναγράφουσιν Εὐηνοὺς ἐλεγείων ποιητὰς ὁμωνύμους ἀλλήλοις, καθάπερ Ἐρατοσθένης ἐν τῷ περὶ χρονογραφιῶν ἀμφοτέρους λέγων Παρίους εἶναι· γνωρίζεσθαι δέ φησι τὸν νεώτερον μόνον. μέμνηται δὲ θατέρου αὐτῶν καὶ Πλάτων.* Plato autem in Apologia Socratis p. 20 B. Euenum Parium sophistam quinque minarum pretio virtutem humanam atque civilem docuisse ait eundemque vocat poetam in Phædro p. 267 A. cf. Heindorf. ad Phædon. p. 60 D. Harpocrationis locum si quis cum Eusebii ratione contulerit, facile in animum sibi induxerit Euenum Empedoclis et Parmenidis æqualem distinguendum esse ab eo qui Socratis fuit æqualis quemque Eratosthenes solum clarum fuisse ait. Clarior autem est factus ob ipsam eius in Platonis operibus mentionem, quandoquidem uterque Euenus per se poeta satis mediocris fuisse videtur.

Sed iam altera exoritur quæstio, utri Eueno assignandæ sint quæ hodie sub eo nomine servantur particulæ elegiacæ, quæ tamen quæstio in medio versabitur usque dum nova aperta fuerint rerum monumenta. Perinde incompertum habemus num ad alterutrum Parium an ad tertium quendam sive quartum Euenum[19]) referenda sint *τὰ εἰς Εὔνομον ἐρωτικὰ* apud Artemidorum I, 4. quæ

[18]) Chronico p. 54 ed. Scalig. *Εὐηνὸς ἐλεγείας ποιητὴς ἐγνωρίζετο. Ἐμπεδοκλῆς καὶ Παρμενίδης φυσικοὶ φιλόσοφοι ἐγνωρίζοντο.* — Nomen poetæ in codicibus modo *ὀξυτόνως* modo *προπαροξυτόνως* scribitur. Im. Bekkerus in Platonis editione constanter scripsit *Εὐηνός*, in Aristotelis Vol II p 1015a, 29 1223a, 31. *Εὔηνος*, et Gœttlingius de accentu Græco p. 200 falsam esse indicavit voculationem *Εὐηνός*, ad eandem tamen tacite rediit in indice p 412 coll. 420. Iam vero analogia nominum *Σειληνός*, *Ἀκεσηνός*, gentilium *Ἀβασηνός*, *Ἀβυδηνός*, *Βοτρυηνός* *Τυρσηνός* κ. τ. λ. (vid. Gœttling. l. c p. 198) perducit ad scripturam *Εὐηνός*, quam suppeditat etiam Theognostus in Crameri anecd. II p 67, 34. ex antiquiorum videlicet grammaticorum commentariis repetitam. Sic *Εὐηνός* idem fere valet quod *Καλλῖνος* et *Ἀγαθῖνος*. cf. Gœttling. p 200 sq Atqui nescio an *Εὐηνός* hominis nomen accentu distinguendum sit a nomine fluvii *Εὔηνος*, de quo vid Popponis prolegg. ad Thucyd II p 160.

[19]) Vid. Iacobsii animadv. ad Anth Græc. Vol. III. P 3 p 893 sq

Arrianus ad Epictet. IIII, 9 respexisse videtur: ἀντὶ Χρυσίππου καὶ Ζήνωνος Ἀριστείδην ἀναγιγνώσκεις καὶ Εὔηνον.

Vtut est, elegiarum reliquiæ ethicam quandam præ se ferunt speciem, qualis apparet etiam in tribus distichis συμποτικοῖς a Iacobsio iam pro elegiæ particula habitis (fragm. 1). Convivalia sunt etiam quinque disticha (fragm. 2) in Theognidis farragine (v. 469 – 476) latentia. Nimirum Aristoteles Metaphys. IIII, 5. p. 1015 ed. Bekker. τὸ γὰρ βίαιον ἀναγκαῖον λέγεται, διὸ καὶ λυπηρόν, ὥςπερ καὶ Εὔηνός φησι „Πᾶν γὰρ ἀναγκαῖον πρᾶγμ' ἀνιαρὸν ἔφυ." Eth. Eudem. II, 7. p. 1223. τὸ δὲ βίαιον λυπηρὸν καὶ πᾶν ὁ ἀναγκαζόμενοι ποιοῦσιν ἢ πάσχουσιν, ὥςπερ καὶ Εὔηνός φησι „Πᾶν γὰρ ἀναγκαῖον πρᾶγμ' ἀνιαρὸν ἔφυ." Denique Plutarchus ὅτι οὐδὲ ζῆν ἔστιν ἡδέως κατ' Ἐπίκουρον cap. 21. Ἐπίκουρος οἴεται — μὴ φθονεῖν μηδ' ἀπεχθάνεσθαι τοῖς πολλοῖς οἷς χαίρουσιν ἕτεροι πράττοντες, αὐτοὶ δυςχεραίνοντες· Πᾶν γὰρ ἀναγκαῖον πρᾶγμ' ἀνιηρὸν ἔφυ, κατὰ τὸν Εὔηνόν. At quoniam Aristoteles Rhet. I, 11 p. 1370 eundem pentametrum suppresso poetæ nomine laudavit, Welckerus ad Theognid. p. 141 hanc sententiam proverbialem fuisse censet. Concedimus sane illum pentametrum paullatim in proverbii consuetudinem abisse[20]), ipsius vero auctorem fuisse Euenum duplici eoque gravissimo Aristotelis testimonio usque atque usque contendimus. Iam vero constat inter philologos, id quod Welckerus et ipse haud abnuit, Theognidis quæ ad nostram ætatem pervenerunt distichorum collectionem plura aliorum poetarum complecti fragmenta, Tyrtæi, Mimnermi, Solonis. Et sicut tria disticha quæ Theognideis inserta sunt inde a versu 227 usque ad 231 Aristotele potissimum auctore Polit. I, 8. p. 1256^b, 35. ed. Bekker. unum versum afferente Soloni vindicantur (cf. Solonis carm. p. 19 sq. 80.), ita eodem Aristotele fidissimo auctore pentastichium illud Eueno reddidimus, quod integrum quoddam efficit εἰδύλλιον συμποτικόν. Poeta enim Simonidem nescio quem, qui convivium apparasse videtur, adhortatur ne quem invitum retineret neve foras exire iuberet neve dormientem suscitaret neve vigilantem ad somnum invitaret, sed ut ei qui bibere vellet puer adstaret qui poculum infunderet: quod quidem dictum convivale extremo disticho ita prætexitur ut poeta ipse suam animi voluntatem expressisse censendus sit. Neque tamen reliqua quæ inde a versu 477 apud Theognidem cum præcedentibus coniunguntur identidem Eueno tribuenda esse disticha testantur Athenæus X, 32 p. 428 C et Stobæus Florileg. XVIII, 14. p. 164 uno ore ea Theognidi adscribentes.

Vtrum tria disticha (fragm. 3) quibus commendatur vetus illud proverbium: σοὶ μὲν ταῦτα δοκοῦντ' ἔστω, ἐμοὶ δὲ τάδε· ex symposiaca elegia deprompta sint an omnino ad ethicum elegiarum genus spectent vix ad liquidum perduci poterit: inest autem gnomicus quidam color, qualis neque ab iustis conviviis alienus esse debet. Ad ethicas elegias procul dubio referenda sunt fragmenta 4. 5. 6. 7. Gu. Ern. Weberus interpret. poetarum eleg. p. 253 Eueni elegiis vindicavit etiam pentametrum a Plutarcho de amore prolis c. 4 laudatum: ὥςτε ἐπαινεῖσθαι καὶ μνημονεύεσθαι τοῦ Εὐηνοῦ τοῦτο μόνον, ὡς ἐπέγραψεν·

[20]) Sic alter pentameter a Plutarcho de amore prolis c 4 Eueno adscriptus: ἢ δέος ἢ λύπη παῖς πατρὶ πάντα χρόνον ab Artemidoro I, 15 sine poetæ nomine tanquam λόγος παλαιός laudatur.

ἢ δέος ἢ λύπη παιδ πατρὶ πάντα χρόνον[21])

Sed verbum quo usus est Plutarchus ἐπέγραψεν satis prodit hunc versiculum ex epigrammate esse decerptum[22]).

Scriptorum convivalis elegiæ chorum claudit DIONYSIVS ATHENIENSIS[23]), ὁ Χαλκοῦς appellatus διὰ τὸ συμβουλεῦσαι Ἀθηναίοις χαλκῷ νομίσματι χρήσασθαι[24]); quem floruisse Olympiadis LXXXIIII anno primo, quo Athenienses coloniam Thurios deduxerunt[25]), memoriæ prodidit Plutarchus Niciæ vita c. 5. Ἱέρων ἦν, ἀνὴρ τεθραμμένος ἐπὶ τῆς οἰκίας τοῦ Νικίου περί τε γράμματα καὶ μουσικὴν ἐξησκημένος ὑπ' αὐτοῦ, προςποιούμενος δ' υἱὸς εἶναι Διονυσίου τοῦ Χαλκοῦ προςαγορευθέντος, οὗ καὶ ποιήματα σώζεται καὶ τῆς εἰς Ἰταλίαν ἀποικίας ἡγεμὼν γενόμενος ἔκτισε Θουρίους· verba enim postrema καὶ — ἔκτισε Θουρίους supplendo nominativo καὶ ὅς[26]) ad Dionysium, non ad Hieronem esse referenda quum ipsius sententiæ tenor demonstret[27]) tum Bœckhius iam perspexit atque Photius Lex. p. 93 edocet. τὴν γὰρ εἰς Σύβαριν[28]) ἀποικίαν οἱ μὲν Λάμπωνι ἀνατιθέασιν, οἱ δὲ Ξενοκρίτῳ, οἱ δὲ τῷ Χαλκιδεῖ Διονυσίῳ κ. τ. λ. Vnde intelliges alios scriptores alium illius coloniæ ducem statuisse, Plutarchum vero ex eorum partibus stetisse qui inclinarunt ad Διονύσιον τὸν Χαλκοῦν, cuius loco apud Photium temere scribitur Χαλκιδεῖ, utique mutandum in Χαλκῷ.

Iam Dionysius, qui floruit circa medium fere sæculum quintum ante Christum natum, non solum orationes vel unam saltem orationem, qua Atheniensibus suaserat ut æneo numismate uterentur[29]) in foro habuit, sed elegias quoque scripsit easque pro reliquiarum condicione symposiacas, in quibus condendis a consuetudine institutoque maiorum ita deflexit ut, etiamsi non omnes, aliquot tamen elegias a pentametro inciperet teste Athenæo XIII, 78. p. 602 C. ubi Apollo Delphicus oraculum quoddam edidisse narratur προτάξας τοῦ ἑξαμέτρου τὸ πεντάμετρον, καθάπερ ὕστερον καὶ Διονύσιος ὁ Ἀθηναῖος ἐποίησε ὁ ἐπικληθεὶς Χαλκοῦς ἐν τοῖς ἐλεγείοις. Atque ex elegiis quæ hodie supersunt unam saltem eamque integram ita comparatam esse verissime ostendit Osannus l. c. p. 87, qui in metricam talium elegiarum formam hoc insuper sagaciter animadvertit, Dionysii eclogas elegiacas a pentametro profectas in eundem pentametrum desiisse, nunquam desiisse in hexametrum. Sic quod prooemii instar iustis finibus inclusum esse videtur idyllium primum unde est orsum eodem terminatur pentametro, quemadmodum amphibrachys in scoliis præcipue adhibi-

21) Emendavit Wyttenbachius ex cod. Med. Artemidori I, 15. Vulg. apud Plutarch ἴδε ὅση λύπη κ. τ. λ. cf. Reiff. ad Artemidor p. 28.

22) cf. de lugubri Græcorum elegia Spec. I p. 6. — 23) Vid. Athenæi XIII, 78 p. 602. C.

24) Vid. Athenæi XV, 9 p. 669 D. cf. Bœckh. Staatshaush. der Athener II p. 136.

25) Vid. Th Vœmelii progr. quo anno Thurii conditi sint. Francof. 1833. 4.

26) Similiter Plato Theag. p 126 B. οἷς εἰσί τε ἵπποι, καὶ χρῶνται ἑκάστοτε καὶ οἰκείοις καὶ ἀλλοτρίοις πολλοῖς.

27) Nam filum orationis sententia relativa et paullo liberiore structura interruptum rursus excipitur verbis: οὗτος οὖν ὁ Ἱέρων κ. τ. λ. Sin autem idem Hiero subiectum esset verbi quod proxime præcedit ἔκτισε, non opus erat repetitione ipsius nominis, qua tamen aegre carebis, quum verbi ἔκτισε subiectum fuerit Dionysius, Hieronis qui perhibetur pater. Itaque post Θουρίους colon ponendum est apud Plutarchum, non punctum, ut vulgo.

28) Hoc enim nomen fuit civitatis ante coloniam ab Atheniensibus deductam. Vid. Vœmel. l. c. p. 4 sq.

29) Athenæi XV, 9 p. 669 E. ubi ex verbis: καὶ τὸν λόγον τοῦτον ἀνέγραψε Καλλίμαχος ἐν τῇ τῶν ῥητορικῶν ἀπογραφῇ, iure meritoque colligitur orationem illam genere suo fuisse insignem.

tus[30]) unde inchoatur eadem concluditur syllaba brevi. Quam ob rem vero haud ita dissimile est Dionysium singularem elegiarum formam ad scoliorum poesim ita accommodasse ut eandem fere quam amphibrachys pes induit naturam quodammodo in versibus ipsis integræ elegiæ imprimere eoque modo elegidia symposiaca scoliorum instar tanquam in orbem torquere conaretur.

Sicut metricam elegiarum rationem iusto artificiosiorem, ita sententias quoque et ipsa verba quasi calamistris inussit Dionysius renitente natura atque invita Minerva, id quod vituperavit iam Aristoteles Rhet. III, 2 p. 1405ª ed. Bekker. ἔστι δὲ καὶ ἐν ταῖς συλλαβαῖς ἁμαρτία, ἐὰν μὴ ἡδείας ᾖ σημεῖα φωνῆς, οἷον Διονύσιος προςαγορεύει ὁ Χαλκοῦς ἐν τοῖς ἐλεγείοις κραυγὴν Καλλιόπης τὴν ποίησιν, ὅτι ἄμφω φωναί· φαύλη δὲ ἡ μεταφορὰ ταῖς ἀσήμοις φωναῖς. In quem locum Maioragius ita animadvertit: «Magna diligentia adhibenda est in transferendo, quoniam non tantum in rebus peccatur sed etiam in verbis atque adeo in syllabis ipsis ac sono verborum, si voces quæ transferuntur syllabas habent insuaves atque asperas, et res ipsa iucundas ac suaves requirat. Tunc enim syllabæ sonique iucundæ vocis signa esse non possunt, in quod vitium incidit Dionysius. Is enim in suis elegiis poesin appellavit κραυγὴν Καλλιόπης, i. e. stridorem Calliopes. Quamvis enim ambæ voces sint, hoc est, et poesis et stridor, tamen hæc metaphora vituperanda est quæ fit in voce aspera nihilque significante; nam stridor aspera vox est nihilque significat præter inanem quendam et odiosum strepitum: at poesis vocem habet iucundam, suavem, amabilem et bene significantem; itaque non stridor aut clangor aut strepitus, sed cantus aut oda aut harmonia Musarum vox est appellanda.» Neque solum asperitas soni sed ipsa metaphora magnopere est reprehendenda, cui plus minus similes hodieque in exiguis Dionysii reliquiis cumulantur atque subinde ad nauseam pæne repetuntur, ut προπινομένη ποίησις, ἀοιδὰς ἀντιπροπίνειν, κώρυκον (pro κοτταβεῖον), ὕμνους οἰνοχοεῖν, εἰρεσίῃ γλώσσης Διονύσου, ἐρέται Μουσῶν, κυλίκων, συμποσίου ναῦται. Quare Dionysius invita pæne Minerva ad poeticam artem accessisse statuendus est.

Ipsa autem Dionysii carmina elegiaca maximam partem minoris fuisse ambitus eaque tanquam flores coronæ innexa haud improbabiliter suspicatus est Osannus, quandoquidem quinque versiculis ab Athenæo servatis (fragm. 1) integrum elegidion conclusum esse videtur, quo tanquam prooemio Dionysius totum symposiacarum elegiarum anthologium Theodoro cuidam, ipsius haud dubie amico et compotori, dedicasse censendus est: Ὦ Θεόδωρε, δέχου τήνδε προπινομένην τὴν ἀπ' ἐμοῦ ποίησιν. Quod secundo loco exhibuimus fragmentum, quod identidem initium elegiæ esse videtur, ab eodem Athenæo XV, 8 servatum est, omisso tamen poetæ nomine; sed quoniam paullo superius duo Dionysii fragmenta laudantur et posterius quidem his verbis: ἐκ τῶν αὐτῶν ἐλεγείων, etiam id quod tertio loco ita affertur: καὶ αὐτὸς δ' ἐκ τούτων τῶν ἐπῶν μεμνημένος τινῶν ἐρῶ, Dionysio vindicandum est: quo quidem fragmento post alios (ut videtur) lusus iocosque symposiacos cottabum proponit tertium instituendum sociosque quomodo lusum rite aggrederentur edocet. Fragmento 4 vinum nescio quod vetustum et peregrinum illustri laude celebratur idemque metaphora minus audaci vocatur ἀρχαῖος τηλεδαπός τε φίλος, quam qua versu 5 eloquentiæ carminumque amici appellantur Μουσῶν ἐρέται, fragm. 5, 2 compotores συμποσίου ναῦται καὶ κυλίκων ἐρέται. Fragmenta 6 & 7 e symposiacisne elegiis decerpta sint ipsorum argumentum haud satis declarat.

[30]) Vid. Vlrici hist. poesis Græcæ II p. 381.

ΕΛΕΓΕΙΩΝ ΣΥΜΠΟΣΙΑΚΩΝ ΤΑ ΣΩΖΟΜΕΝΑ.

ΑΝΑΚΡΕΟΝΤΟΣ ΤΗΙΟΥ.

1.

Athenæus XI, 8 p. 463. A. *καὶ ὁ χαρίεις δ' ΑΝΑΚΡΕΩΝ φησίν·*

Οὐ φιλέω ὃς κρητῆρι παρὰ πλέῳ οἰνοποτάζων
νείκεα καὶ πόλεμον δακρυόεντα λέγει,
ἀλλ' ὅςτις Μουσέων τε καὶ ἀγλαὰ δῶρ' Ἀφροδίτης
συμμίσγων ἐρατῆς μνήσκεται εὐφροσύνης.

V. 1. *φιλέω ὅς*, **hanc scripturam ex cod. C. recepimus cum Dindorfio et Bergkio: nimirum** *φιλέω* **per synizesin duabus tantum syllabis pronuntiandum (velut v. 3.** *Μουσέων*), **atque ultima quæ hinc prodit syllaba** *ῶ* **propter sequentem vocalem corripienda, ita ut evadat dactylus** *οὐ φιλῶ.* **Quare mirandus est Osannus, quod de crasi cogitavit quæ conglutinasset syllabas** *ω* **et** *ὅς.* **Cod. A.** *φιλεος,* **B.** *φίλεος,* **P. V. L.** *φίλος ὅς.* — *κρητῆρι* **A. B. C.** *κρατῆρι* **P.**

V. 2. *νείκεα κ. τ. λ.* **cf. ad Dionysii Atheniensis fragm. 2, 2.**

V. 3. *Μουσέων — δῶρα,* **carmina. Similiter Archilochus 7, 2.** *Μουσέων ἐρατὸν δῶρον.*

V. 4. *ἐρατῆς — εὐφροσύνης,* **qualis ex colloquiis potissimum proficiscitur teste Simonide 9.** *οὐ μόνον ὕδατος αἶσαν ἀλλά τι καὶ λέσχης οἶνος ἔχειν ἐθέλει.* **Phocylides apud Athen. X, 31 p. 428 B.**

Χρὴ δ' ἐν συμποσίῳ κυλίκων περινισσομενάων
ἡδέα κωτίλλοντα καθήμενον οἰνοποτάζειν.

cf. Xenophanis fragm. 1, 19 sqq. — Notanda est forma *μνήσκεται* **pro** *μιμνήσκεται* **usurpata, quam cum** *μνήσεται* **commutarem suadente F. Frankio, nisi prægressa esset forma præsentis** *λέγει.*

2.

Anthologia Palat. VI, 134. *ΑΝΑΚΡΕΟΝΤΟΣ.*

Ἡ τὸν θύρσον ἔχουσ' Ἑλικωνιὰς ἥ τε παρ' αὐτὴν
Ξανθίππη Γλαύκη τ' εἰς χορὸν ἐρχόμεναι
ἐξ ὄρεος χωρεῦσι, Διωνύσῳ δὲ φέρουσιν
κισσὸν καὶ σταφυλήν, πίονα καὶ χίμαρον.

V. 1. Cur Iacobsius ex scriptura cod. Pal. *ἥ τε παρ' αὐτὴν* **scribendum proposuerit** *αἵ τε παρ' αὐτὴν* **parum assequor. Tres virgines, Heliconias, Xanthippe, Glauca memorantur** *εἰς χορὸν ἐρχόμεναι,* **quarum prioribus qui additur articulus facile ex secundo nomine subaudiendum ad tertium** *Γλαύκη.*

V. 2. *εἰς χορὸν* **emendavit Iacobsius.** *Γλαύκη τ' ἐς χορὸν* **Pal.** *Γλαύκη ἡ σχεδὸν* **Planud.**

3.

Athenæus XI, 2. p. 460 C. *ὁ δὲ ΑΝΑΚΡΕΩΝ ἔφη·*

οἰνοπότης δὲ πεποίημαι ⏑⏑ – ⏑⏑ – ⏓

Particulam *δὲ,* **quam reliqui libri omnes suppeditare videntur, omittit C. Falso, si quidem verba recte ad hexametrum elegiacum referuntur. Ad hunc locum respicit etiam Pollux VI, 21.** *καὶ οἰνοπότης καὶ οἰνοπότις γύνη, ὁ Ἀνακρέων.* **Poeta incertus in Anth. Pal. VII, 28.**

Ὦ ξένε, τόνδε τάφον τὸν Ἀνακρείοντος ἀμείβων
σπεῖσόν μοι παριών· εἰμὶ γὰρ οἰνοπότης.

4.

Hephæstionis Enchirid. p. 11. ed. Gaisford. καὶ παρ' *ΑΝΑΚΡΕΟΝΤΙ* ἐν ἐλεγείαις·

οὐδέ τί τοι πρὸς θυμόν, ὅμως γε μὲν ὡς ἀδοιάστως.

Verba πρὸς θυμὸν **Bergkio ita intelligenda videntur, ut dicitur** κατὰ θυμόν, **ex voluntate, quemadmodum** προςθύμιος **eodem sensu dicitur quo** κάταθύμιος. — ἀδοιάστως **i. q.** ἀναμφιβόλως, **correpta diphthongo, quanquam Bergkio iudice poeta etiam** ἀδοάστως **potuit scribere, uti** δοιάζω **et** δοάζω **usurpantur. Codd. Fl. B.** ἀδιάστως. **At similiter Tyrtæus 6, 20.** γεραιούς **extremo pentametro.**

5.

Longinus de Sublimitate c. 31. πικρότατον καὶ γόνιμον τόδ' *ΑΝΑΚΡΕΟΝΤΟΣ*

οὐκέτι Θρηικίης [πώλου] ἐπιστρέφομαι.

Bergkius, qui bene perspexit adiectivum Θρηικίης **non satis aptum esse sine substantivo dictum, eodem loco inseruit** παιδός, **quo nobis** πώλου **præferendum esse videtur, respicientibus videlicet ad Anacreontis fragm. 79.**

πῶλε Θρηκίη, τί δή με λοξὸν ὄμμασι βλέπουσα
νηλεῶς φεύγεις, δοκέεις δέ μ' οὐδὲν εἰδέναι σοφόν;

Ceterum Bergkius Longinum reprehendisse arbitratur verbum ἐπιστρέφομαι. **Sed carmini amatorio quod leviusculum solet esse verba a communis vitæ consuetudine non nimis recedentia accommodatissima sunt. cf. Sophoclis Philoct. 590. Acerbissimum autem esset illud** πώλου **de puella dictum.**

6.

Hygini Astron. II, 6. Nonnulli lyram quæ proxima ei signo [sc. quod Engonasin dixerunt] est collocata Thesei esse dixerunt, quod ut eruditus omni genere artium lyram quoque didicisse videbatur idque et ANACREON dicit:

ἀγχοῦ δ' αἰητοῦ Θησέος ἐστὶ λύρη.

Talem pentametrum sagacissime restituit Bergkius ex corrupta librorum scriptura ἀγχοῦ δαὶ τεῦ **eliciens genitivum** αἰητοῦ, **formam poeticam pro vulg.** αἰετοῦ, **ut in Arati Phænom. 521. 691. cf. Bœckh. ad Pindari Pyth. 4, 4. Aquilæ autem signum eodem Bergkio interprete non adeo magno intervallo separatum est a lyra (sive ab ea stella in signo lyræ quæ Veia appellatur) sic quidem ut nulla maior splendidiorve stella inter eas intercedat.**

ΞΕΝΟΦΑΝΟΥΣ ΚΟΛΟΦΩΝΙΟΥ.

1.

Athenæus XI, 7 p. 462 C. ὁρῶν οὖν ὑμῶν καὶ αὐτὸς τὸ συμπόσιον, κατὰ τὸν Κολοφώνιον Ξενοφανῆ πλῆρες ὂν πάσης θυμηδίας,

Νῦν γὰρ δὴ ζάπεδον καθαρὸν καὶ χεῖρες ἁπάντων
καὶ κύλικες, πλεκτοὺς δ' ἀμφιτιθεῖ στεφάνους,
ἄλλος δ' εὐῶδες μύρον ἐν φιάλῃ παρατείνει·
κρητὴρ δ' ἕστηκεν μεστὸς ἐϋφροσύνης.
ἄλλος δ' οἶνος ἕτοιμος, ὃς οὔπω φησὶ προδώσειν,
μείλιχος, ἐν κεράμοις, ἄνθεος ὀσδόμενος.

ἐν δὲ μέσοις ἁγνὴν ὀδμὴν λιβάνωτος ἵησιν,
 ψυχρὸν δ' ἐστὶν ὕδωρ καὶ γλυκὺ καὶ καθαρόν·
πάρκειται δ' ἄρτοι ξανθοὶ γεραρή τε τράπεζα
 τυροῦ καὶ μέλιτος πίονος ἀχθομένη·
βωμὸς δ' ἄνθεσιν αὐτόμεσος πάντη πεπύκασται,
 μολπὴ δ' ἀμφὶς ἔχει δώματα καὶ θαλίη.
χρὴ δὲ πρῶτον μὲν θεὸν ὑμνεῖν εὔφρονας ἄνδρας
 εὐφήμοις μύθοις καὶ καθαροῖσι λόγοις,
σπείσαντάς τε καὶ εὐξαμένους τὰ δίκαια δύνασθαι
 πρήσσειν· ταῦτ' ἀγαπᾶν ἐστι προχειρότερον.
οὐχ ὕβρις πίνειν δ' ὁπόσον κεν ἔχων ἀφίκοιο
 οἴκαδ' ἄνευ προπόλου μὴ πάνυ γηραλέος.
ἀνδρῶν δ' αἰνεῖν τοῦτον ὃς ἐσθλὰ πιὼν ἀναφαίνει
 ὥς οἱ μνημοσύνη, καὶ τὸν ὅς ἀμφ' ἀρετῆς,
οὔτι μάχας διέπει Τιτήνων οὐδὲ Γιγάντων
 οὐδέ τε Κενταύρων, πλάσματα τῶν προτέρων,
ἢ στάσιας φλεδόνας θ' αἷς οὐδὲν χρηστὸν ἔνεστιν.
 θεῶν δὲ προμηθίην αἰὲν ἔχειν ἀγαθόν.

V. 1. *ζάπεδον* **A. B. P. V. pro vulg.** *δάπεδον*, **pavimentum.**

V. 2. *ἀμφιτιθεῖ*, **sic Dindorfius coniecit pro librorum scriptura** *ἀμφιτιθεὶς*, **quod quidem participium cum versu 3 parum apte cohæret. Iam vero ex seq.** *ἄλλος δ'* **repetito** *ἄλλος μὲν* **duas imprimis puerorum ministrantium classes distingues, quorum alii convivis coronas imponebant, alii unguentum præbebant. Quare explicabis:** *ἄλλος μὲν παῖς ταῖς τῶν συμποτῶν κεφαλαῖς στεφάνους ἀμφιτιθεῖ, ἄλλος δ' — παρατείνει.* **Similiter Homer. Iliad. XXIII, 157.** *φεύγων* **[sc.** *ὁ μὲν***],** *ὁ δ' ὄπισθε διώκων.* **cf. Matthiæ gramm. Græc. §. 288. not. 4. Bach. ad Taciti Ann. I, 63. Contra Schneidewinus, qui Iacobsii** *ἀμφιτιθεὶς στεφάνους ἄλλος ἴδ'* **(ecce)** *εὐῶδες κ. τ. λ.* **proponentis vestigia premens primum** *ἀμφιτεθεὶς*, **deinde pro** *δ'* **vel** *ἴδ'* **scripsit** *ὅδ'*, **cogitavit de Horatii pueris in rosa, et coronas convivarum capiti imponendas pueris ministrantibus assignavit, parum insuper reputans pronomina** *ἄλλος ὅδ'* **desiderare alterum saltem vel tertium membrum ipsius coniectura erasum. Nam si de altero puero eoque pocula ministrante sermo esset, versus 5 talis fere restituendus erat qualem exhibuit Osannus:**

ἄλλος ὅδ' οἶνον ἀφύσσειν ἐστὶν ἕτοιμος, ὃς οὔπω κ. τ. λ.

Sed tam claudicantem hexametrum ne Xenophanes quidem fingere potuit. Iam ex Schweighæuseri animadversione hoc saltem certissime colligitur, codicem A. initio versus suppeditare *ἄλλος δ' οἶνος* **omisso verbo** *ἐστὶν*, **quod tamen adiiciunt C. B. P. et quoniam idem Schweighæuserus ipsum illud verbum** *ἐστὶν* **præter necessitatem et refragante metro additum esse ait simulque priorum editionum lectionem** *ὃς οὔποτέ φησι προδώσειν* **intactam reliquit, eam quoque ab eodem codice A exhiberi verisimillimum est: pro** *οὔποτε* **tamen cum B. P. dedimus** *οὔπω*, **quippe quod magis in sensum**

quadraret: Præter vinum in cratere iam mistum aliud vinum dulce in promptu est idque fictilibus conditum, quod spondet se convivis nondum defecturum, i. e. cuius vini satis adhuc fictilibus conditur, id quod magno fuit compotorum solatio. Nam προδιδόναι h. l. non est, ut priores interpretes voluerunt, deserere, sed deficere, velut de fluminum aqua quæ defecit apud Herod. VII, 187. προδοῦναι τὰ ῥέεθρα τῶν ποταμῶν. Quæ quum ita sint, reiicimus Dindorfii coniecturam, dimidiatum hexametrum οὔποτε vel οὔπω φησὶ προδώσειν non Xenophanis sed Musuri esse opinantis, qui lacunam, quæ quo in loco esset ne perspexisset quidem, utcunque explevisset, ideoque proponentis:

ἄλλος δ' οἶνος ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ ἐστὶν ἕτοιμος, ὅς οὔπω,

unde infelix illud Osanni quod fecit restituendi periculum pendet.

V. 6. Notanda est forma Dorica ὀσδόμενος, qualem suppeditat Alcman apud Athen. I, 57. p. 31 C. ἄπυρον (i. e. τὸν οὐχ ἑψημένον, non coctum) οἶνον καὶ ἄνθεος ὄσδοντα. Quæritur tamen an vere suspicatus sit Osannus Xenophanem eam ipsam ob caussam, quia Alcmanis locus ipsius animo obversatus esset, formam Doricam vulgatæ ὀζόμενος prætulisse. Cod. B. ὀδμόμενος.

V. 11. Vulgatam librorum scripturam αὐτὸ μέσον Welckerus ad Theognid. p. 80 in unam vocem contraxit αὐτόμεσον, probabilius tamen F. Frankius, collega dilectissimus atque eruditissimus, scribendum esse censuit αὐτόμεσος, ad βωμὸς referendum. Karstenus proposuerat ἂν τὸ μέσον duce Theognide 839.

V. 13. θεὸν ὑμνεῖν primus scripsit H. Stephanus. Ambo codd. Schweigh. edd. V. L. ὑμνὲν, quam quidem Doricam formam retinens Karstenus adiectivum quod sequitur scripsit εὔφρονας, quo verba numerosius caderent. Acquievimus tamen in vulgata, cui favet quodammodo cod. P. ὑμῖν, respicientes videlicet ad Ciceronis iudicium qui Acad. IIII, 23, 74. Xenophanis minus bonos quanquam versus commemorat.

V. 14. Librorum quam retinuimus scripturam Eichstædtius l. c. mutavit in καθαροῖσι νόοις, ne tautologia prodiret, provocans ille quidem ad Plutarch. de Iside et Osiride p. 378. ὅσια φρονεῖν, εὔφημα λέγειν. Sed primum quæritur an pluralis νόοι possit tolerari, deinde discrimen quoddam etiam inter εὐφήμους μύθους καὶ καθαροὺς λόγους intercedit: nimirum illi opponuntur carminibus Homeri et Hesiodi, quos quidem poetas impietatis accusavit Xenophanes fragm. 7 ed. Karsten.

Πάντα θεοῖς ἀνέθηκαν Ὅμηρός θ' Ἡσίοδός τε
ὅσσα παρ' ἀνθρώποισιν ὀνείδεα καὶ ψόγος ἐστίν
καὶ πλεῖστ' ἐφθέγξαντο θεῶν ἀθεμίστια ἔργα,
κλέπτειν μοιχεύειν τε καὶ ἀλλήλους ἀπατεύειν.

Iam καθαροὶ λόγοι, casti sermones, oppositi colloquiis qualia ex corruptis moribus et impuris animis proficiscuntur.

V. 15. Ne quem offendat h. l. verbum δύνασθαι, notandum verbum hoc et Latinum posse interdum dici non tantum de naturali et propria alicuius potestate sed etiam de rei facultate aut sorte quæ nobis aliunde veluti a deo contigit. Herodot. VII, 134. τοῖσι Σπαρτιήτῃσι καλλιερῆσαι θυομένοισι οὐκ ἐδύνατο. KARSTEN.

V. 16. ταὖτ' ἀγαπᾶν, sic emendavimus inexplicabilem librorum scripturam ταῦτα γὰρ ὧν, comparantes elementa *TATTA ΓΑΡΩΝ* et *TATTA ΓΑΠΑΝ*. Explica: hæc (τὰ δίκαια) amplecti, sive his contentum esse, magis in promptu, facilius, melius est, sc. quam ultra modum progredi. Osannus iure meritoque improbavit Schneidewini τοὖτ' ἀπατῶν ab hoc loco alienum.

V. 17 sq. Construe: οὐχ ὕβρις ἐστὶ τόσον πίνειν ὁπόσον ἔχων (i. q. πιὼν) ἂν ἀφίκοιο οἴκαδε κ. τ. λ. i. e. non est superbiæ tantum bibere ut domum reverti possis sine ministro viam monstrante. Πρόπολος h. l. intelligendus est puer domino facem præferens viamque monstrans, sine quo ab epulis redire modicæ potationis et pristinæ temperantiæ indicium. Quare apud Lacedæmonios disciplina iubebat: πιόντες δὲ μετρίως ἀπίασι δίχα λαμπάδος. Plutarch. Lycurg. c. 12. Xenophon res pub. Laced. 5, 7. — μὴ πάνυ γηραλέος, sc. ὤν, i. e. nisi admodum senex es. Adiectivi γηραλέος apud Xenophanem usus Dindorfii in H. Stephani thesauro G. L. Vol. II p. 607 prætermiserunt.

V. 19. Infinitivus *αἰνεῖν* fungitur vice imperativi.

V. 20. *ὥς οἱ μνημοσύνη*, i. e. *ὅτι μνημοσύνη αὐτῷ ἔνεστιν.* Sensus: laudabis eum qui postquam fortiter bibit ostendit memoriam sibi inesse, i. e. se nondum perdidisse memoriam. Edd. et uterque Schweighæuseri codex *ὡς ἡ μνημοσύνη*, P. *ὡ σημνημοσύνη*; unde Schweighæuserus sententiam finxit iusto contortiorem: *ὡς ἡ μνημοσύνη ἐστὶν αὐτῷ*, i. e. qui res bonas et utiles refert, prout memoria ei suggerit. Diversam viam iniit Scaliger, qui ita distinguens: *ὡς, Ἡ μνημοσύνη· καὶ τὸν, Ὃς ἀμφ' ἀρετῆς·* cogitavit de initiis scoliorum quæ in conviviis canerentur. Hæc autem interpretatio et a Xenophanis simplicitate et ab hoc præsertim loco abhorrere videtur: tales enim loci ita comparati esse debebunt ut missis ambagibus statim intelligas scoliorum vel aliorum carminum initia laudari, velut Aristophanis Equit. 529 sq. *ᾄσαι δ' οὐκ ἦν ἐν ξυμποσίῳ πλὴν »Δωροῖ συκοπέδιλε« καὶ »τέκτονες εὐπαλάμων ὕμνων.«* —

V. 21. *διέπει* C. *διέπειν* P. V. L. Illud vero restituendum esse Coraes iam perspexit, ita ut verbum *διέπει* simul ad præcedentem sententiam *ὃς ἀμφ' ἀρετῆς* per zeugma referendum sit: laudabis eum qui in conviviis de virtute loquitur, non lites persequitur Titanum cett. cf. ad Dionysii fragm. 2, 2. Notanda est notio verbi *διέπειν* a Dindorfiis in H. Stephani thes. II p. 1443 neglecta instar Latini persequi de oratione usurpati.

V. 22. *πλάσματα τῶν προτέρων*, sic optime restituit Schweighæuserus ex codd. A. B. C. *πλασμάτων προτέρων.* P. omisit *πλασμάτων*, in margine tamen habet *πραγμάτων.* Figmenta maiorum Xenophanes vocat fabulas de dis et heroibus ab antiquis poetis exornatas, velut apud Pindarum Olymp. 1, 28 sq. *βροτῶν φάτιν ὑπὲρ τὸν ἀλαθῆ λόγον δεδαιδαλμένοι ψεύδεσι ποικίλοις ἐξαπατῶντι μῦθοι.*

V. 23. *στάσιας φλεδόνας θ' αἷς κ. τ. λ.* sic emendavimus partim Scaligeri vestigia prementes, qui codicum scripturam *φενδόνας* in *φλεδόνας* mutandam esse perspexit. Sed præterea asyndeton quod vulgo relinquitur tollendum et genus pronominis *τοῖς* ad proximum substantivum *φλεδόνας* accommodandum erat: quare scripsimus *θ' αἷς.* Iam habes seditiones nugasque inutiles, sive rixas nugatorias, quæ quum verbis et disputando transigantur aptissime opponuntur *μάχαις Τιτήνων κ. τ. λ.* quippe quæ manibus commissæ sint. Schweighæuserus scripsit *ἀσπασίας φλεδόνας,* Osannus *στασίας σφεδανάς.*

V. 24. Particulam *δὲ* e coniectura addidit Scaliger qua metro satisfaceret. *Προμηθίη* Karsteno interprete est observantia et reverentia, ut apud Herodot. I, 88. *Κῦρος Κροῖσον κάρτα ἐν πολλῇ προμηθίῃ εἶχε.* »In hac admonitione inest fabularum reprehensio quæ multa de diis indigna prædicabant. Similiter Pindarus Ol. 1, 35. *ἔστι δ' ἀνδρὶ φάμεν ἐοικὸς ἀμφὶ δαιμόνων καλά.* cf. Ol. 9, 40. Cicero N. D. III, 25. cum de dis immortalibus disputamus, dicamus digna dis immortalibus.« Ceterum idem Karstenus codicum scripturam *προμηθίην* sine iusta caussa mutavit in *προμηθείην.* Comparabis 4, 7. *προεδρίην.* 5, 2. *τυραννίης.* Extremo versu F. Frankio auctore scripsimus *ἀγαθόν*, unde penderet infinitivus *ἔχειν.* Libri *ἀγαθήν*, quod satis languidum est epitheton vocabuli *προμηθίην.*

2.

Athenæus XI, 18 p. 782 A. *Ἔθος δ' ἦν πρότερον ἐν τῷ ποτηρίῳ ὕδωρ ἐμβάλλεσθαι, μεθ' ὃ τὸν οἶνον. ΞΕΝΟΦΑΝΗΣ*

οὐδέ κεν ἐν κύλικι πρότερον κεράσειέ τις οἶνον
ἐγχέας ἀλλ' ὕδωρ καὶ καθύπερθε μέθυ.

Eundem morem attigit Hesiodus Ἔργ. 594. *τρὶς δ' ὕδατος προχέειν, τὸ δὲ τέτρατον ἱέμεν οἴνου.* Theophrastus apud Athen. l. c. *ἐπεὶ καὶ τὰ περὶ τὴν κρᾶσιν ἐναντίως εἶχε τὸ παλαιὸν τῷ νῦν παρ' Ἕλλησιν ὑπάρχοντι. οὐ γὰρ τὸ ὕδωρ ἐπὶ τὸν οἶνον ἐπέχεον ἀλλ' ἐπὶ τὸ ὕδωρ τὸν οἶνον κ. τ. λ.*

V. 2. Participium ἐγχέας quum per synizesim duabus syllabis liceat pronuntiare, non opus est Schweighæuseri emendatione χεύας, quam repetivit e scriptura codicis C. ἐγχεύας.

3.

Athenæus VIIII, 6. p. 368 E. F. *ΞΕΝΟΦΑΝΗΣ δ' ὁ Κολοφώνιος ἐν τοῖς ἐλεγείοις φησί·*

πέμψας γὰρ κωλῆν ἐρίφου σκέλος ἤραο πῖον
ταύρου λαρινοῦ τίμιον ἀνδρὶ λαχεῖν,
τοῦ κλέος Ἑλλάδα πᾶσαν ἀφίξεται οὐδ' ἀπολήξει
ἔς τ' ἂν ἀοιδάων ᾖ γένος Ἑλλαδικόν.

V. 1. Duplicem fuisse formam, καὶ κωλῆνα καὶ κωλῆν (hanc quidem contractam ex κωλέαν) docet Athenæus l. c. — ἤραο restituit Dindorfius ex A. ηραο C. ἦρα ὁ pro vulg. ᾔραο. Invicem sibi opponuntur verba πέμπειν et αἴρειν. Sensum probabiliter expedivit Karstenus: «Quæ hic memoratur κωλῆ ἐρίφου, coxa hædina, non inter delicatiores sane dapes habenda, ut non mirum sit Aristophanem coniunxisse κεφαλάς τ' ἀρνῶν, κωλᾶς ἐρίφων apud Athen. h. l. cf. Schol. Aristoph. in Plut. 1129. Hemsterh. ibid. p. 426 sqq. Contra βοῦς λαρινὸς proprie bos saginatus et delicati corporis dicitur, unde etiam βοῦς λαρινεύειν dixit Sophron Athen. VIIII p. 376 B. Schneider. Lex. v. λαρινός. Hinc iam illud quod dicit, hædi pernam pingui bovis crure permutare, quid significet colligi potest. Videtur enim festivo et populari quodam modo dictum esse in aliquem, qui non ut bonus ille Glaucus χρύσεα χαλκείων permutaverat, sed contra χάλκεα donaverat, χρύσεα receperat. — Hoc autem factum, cuius laudem tam festive extollit, quo spectet aut ad quem hominem pertineat non patet.»

V. 4. ἀοιδάων, sic vulgatur, i. e. carminum. Cod. C. ἀοιδῶν, cantorum, unde Schneidewinus coniecit ἀοιδοπόλων, quo tamen vix opus est: poeta enim verbis ἀοιδάων γένος Ἑλλαδικὸν circumscribit carmina Græca.

4.

Athenæus, X, 6 p. 413 sq. *Ταῦτ' εἴληφεν ὁ Εὐριπίδης ἐκ τῶν τοῦ Κολοφωνίου ἐλεγείων ΞΕΝΟΦΑΝΟΥΣ οὕτως εἰρηκότος·*

Ἀλλ' εἰ μὲν ταχυτῆτι ποδῶν νίκην τις ἄροιτο,
ἢ πενταθλεύων, ἔνθα Διὸς τέμενος
πὰρ Πίσαο ῥοῇς ἐν Ὀλυμπίῃ, εἴτε παλαίων,
ἢ καὶ πυκτοσύνην ἀλγινόεσσαν ἔχων
εἴτε τὸ δεινὸν ἄεθλον ὃ παγκράτιον καλέουσιν
ἀστοῖσίν κ' εἴη κυδρότερος προσορᾶν,
καί κε προεδρίην φανερὴν ἐν ἀγῶσιν ἄροιτο,
καί κεν σῖτ' εἴη δημοσίων κτεάνων
ἐκ πόλεως καὶ δῶρον ὅ οἱ κειμήλιον εἴη,
εἴτε καὶ ἵπποισιν, ταῦτά γ' ἅπαντα λάχοι
οὐκ ἐὼν ἄξιος ὥσπερ ἐγώ· ῥώμης γὰρ ἀμείνων
ἀνδρῶν ἠδ' ἵππων ἡμετέρη σοφίη.

ἀλλ' εἰκῆ μάλα τοῦτο νομίζεται, οὐδὲ δίκαιον
προκρίνειν ῥώμην τῆς ἀγαθῆς σοφίης.
οὔτε γὰρ εἰ πύκτης ἀγαθὸς λαοῖσι μετείη,
οὔτ' εἰ πενταθλεῖν, οὔτε παλαισμοσύνην,
οὐδὲ μὲν εἰ ταχυτῆτι ποδῶν, τόπερ ἐστὶ πρότιμον
ῥώμης ὅσσ' ἀνδρῶν ἔργ' ἐν ἀγῶνι πέλει,
τοὔνεκεν ἂν δὴ μᾶλλον ἐν εὐνομίῃ πόλις εἴη.
σμικρὸν δ' ἄν τι πόλει χάρμα γένοιτ' ἐπὶ τῷ
εἴ τις ἀεθλεύων νικῷ Πίσαο παρ' ὄχθας·
οὐ γὰρ πιαίνει ταῦτα μυχοὺς πόλεως.

V. 1. Librorum scripturam εἰ μὲν **Wakefieldius silv. crit. II p. 49 in** εἴ κεν **mutandam esse censuit propter frequentem eiusdem particulæ in sequentibus versibus repetitionem. cf. Bast. ad Schæferi Gregor. Cor. p. 721 sq. Attamen quum non pateat, an particula** μὲν **superioribus quæ hodie perierunt fortasse apta fuerit, Karstenus caute nihil mutandum putavit.**

V. 3. Notandus est fons sive rivus Pisa, quum plerumque Pisa urbs in ludis Olympicis memoretur. cf. Dissen. ad Pindar. Ol. 1, 23. At Stephanus Byz. Πίσα, πόλις καὶ κρήνη τῆς Ὀλυμπίας. **Genitivum** Πίσαο **h. l. et inferius v. 21 Schweighæuserus recte derivavit a nominativo** Πίσης **vel** Πίσας. **Ceterum corruptam librorum lectionem** παρπίσα ὀρόησεν **B.** πὰρ πισα ὀρόησαν **P. correxerat iam H. Stephanus in poesi philosophica p. 37.**

V. 4. Karstenus pro ἔχων **maluit** ἑλών. **Sed** πυκτοσύνην ἔχων **h. l. est idem quod** πυκτεύων. **Iam quum participium** ἔχων **simul ad seq.** τὸ δεινὸν ἄεθλον **pertineat (ubi articulus** τὸ **Wakefieldio restitutus est pro codicum scriptura** τι**), hæc quidem loquutio periphrastica posita pro simplici** παγκρατιάζων. **Pariter Sophocles Ant. 1273.** βάρος ἔχων **pro** βαρύνων. **cf. Lobeck. ad Aiac. 540.**

V. 6. κυδρότερος προσορᾶν **verissime emendavit F. Iacobsius animadv. ad Athen. p. 220 et ad Achillem Tatium p. 768 ex cod. A.** προσεραν **B.** πρὸς ἀέραν. **P. V. L.** πρὸς ἄκρα, **quod retinuit Schweighæuserus, ut** κυδρότερος πρὸς ἄκρα **idem valeret ac** παρὰ πολὺ κυδρότατος, **longe omnium gloriosissimus, celebratissimus. Sed nihil verius Iacobsii emendatione. P.** κυδρότερος. **Ios. Scaliger primus proposuit** κυδρότερος, **quod postmodum Schweighæuserus quoque ex MSto excerpsit.**

V. 7. Pro ἄροιτο **B.** ἄγοιτο.

V. 8. σῖτ' εἴη, **palmaris Turnebi emendatio. Libri** σιτείη, **unde Casaubonus dedit** σιτοίη. **At verbum** εἴη **desideratur etiam ob sequens quo referatur** δῶρον. **Pluralis** σῖτα **a singulari** σῖτος **descendens idem est quod** σιτία. **Poeta autem intelligit** τὴν σίτησιν, **qualis apud Athenienses præcipue erat** ἐν πρυτανείῳ, **qui quidem permagnus honor iis habebatur qui de re publica eximie meriti erant quive in ludis Olympicis vicerant. cf. Platonis Apolog. Socr. p. 37. ibique interpp. Karstenus laudat Aristophanis Equit. 575 sq. ubi utrumque honoris genus,** προεδρία **et** σίτησις **(velut h. l.) coniungitur:** νῦν δ' ἐὰν μὴ προεδρίαν φέρωσι καὶ τὰ σιτία, οὐ μαχεῖσθαί φασιν.

V. 10. Karstenus mecum ita consentit ut verba εἴτε καὶ ἵπποισι **respondere arbitretur superioribus** εἴτε παλαίων — εἴτε τὸ δεινὸν ἄεθλον, **atque ita explicanda esse:** εἴτε καὶ ἵπποισι νίκην ἄροιτο, **sed idem in apodosi quæ longiorem excipit protasim particulam** χ' **parum recte pro** γέ **accepit, quam tamen derivare debebat a** κε **ad optativum** λάχοι **referenda. Scripturam** ταῦτά χ' ἅπαντα **cum Dindorfio recepimus ex B. ad quam proxime accedit A.** ταῦτα κ' ἅπαντα, **P.** ταῦτα κἄπαντα. **Vnde Schweighæuserus dedit** ταῦτά κε πάντα.

V. 11. οὐκ ἐὼν ἄξιος P. A. referente Schweighæusero, quanquam ipse ab his demum verbis apodosim incipiendam esse ratus desiderabat οὔ κ' ἔη. Hinc pendet Dindorfii coniectura οὔ κ' ἐὼν. Sed participium ἐὼν, quod tamen pronuntiandum est ὢν, spectat ad subiectum præcedentis verbi λάχοι, ita ut sensus sit: Si quis in ludis publicis victoriam adeptus προεδρίαν et σίτησιν atque κειμήλιον a civitate sua acceperit, hæc omnia nactus fuerit haud perinde dignus atque ego, i. e. ego tamen propter sapientiam meam illis præmiis dignior fuerim quam is qui Olympia vicerit.

V. 13. τοῦτο νομίζεται, i. e. hoc usu valet sive institutum est, sc. ut qui corporis robore superiores fuerint publicis honoribus atque muneribus ornentur.

V. 14. τῆς ἀγαθῆς σοφίης, quæ v. 12 simpliciter dicitur ἡμετέρη σοφίη, i. e. ingenii animique eruditio, quatenus corporis robori opponitur, omnino artes bonæ atque ingenuæ, non solum poetarum ars et sapientia, de qua cogitavit Karstenus.

V. 15. λαοῖσι μετείη emendavit Stephanus una littera N mutata in M. Codd. λαοῖσιν ἐν' εἴη. cf. Bast. l. c. p. 725 sq. Wakefield. coni. λαοῖσιν ἐνείη.

V. 16. Karstenus ad verba ταχυτῆτι ποδῶν intelligendum statuit νικῷ, quod tamen iusto remotius esse videtur: immo ἀγαθὸς subaudiendum et cogitandum de eo qui pedum celeritate præ ceteris excellit, πόδας ὠκύς. Variatur structura, ita ut pro accusativo remotioris quem dicunt obiecti iam dativus instrumenti ponatur.

V. 18. Notabis attractionis formam sic fere expediendam: τόπερ ἔστι πρότιμον ἔργων ῥώμης ἀνδρῶν ὅσσα ἐν ἀγῶνι πέλει. Ῥώμη ἀνδρῶν est ἀνδρεία, qua h. l. intelliguntur ἔργα τῆς ἀνδρείας τῆς ἀγωνικῆς, sive Karsteno interprete cuncta illa quæ modo memoravit poeta certaminum genera, pugilatus, quinquertium, lucta, cursus.

V. 21. νικῷ, iota subscribendum. Libri νικῶ. Haud dubie erravit Schweighæuserus quod solam optativi formam νικῴη fuisse opinatur. cf. Buttmanni gramm. ampl. I p. 509. Ceterum observabis totam quam hic versus complectitur sententiam εἴ τις — ὄχθας fungi substantivi loco, quod pertineat ad articulum τῷ.

V. 22. Hunc versum ex Athenæo repetivit Eustathius ad Iliad. p. 1299, 22. Similem fere sententiam expressit Isocrates Paneg. p. 41. τῶν μὲν γὰρ ἀθλητῶν δὶς τοσαύτην ῥώμην λαβόντων οὐδὲν ἂν πλέον γένοιτο τοῖς ἄλλοις, ἑνὸς δὲ ἀνδρὸς εὖ φρονήσαντος ἅπαντες ἂν ἀπολαύσειαν οἱ βουλόμενοι κοινωνεῖν τῆς ἐκείνου διανοίας.

5.

Athenæus XII, 31. p. 526 A. B. Κολοφώνιοι δ', ὥς φησι Φύλαρχος, τὴν ἀρχὴν ὄντες σκληροὶ ἐν ταῖς ἀγωγαῖς, ἐπεὶ εἰς τρυφὴν ἐξώκειλαν πρὸς Λυδοὺς φιλίαν καὶ συμμαχίαν ποιησάμενοι, προήεσαν διησκημένοι τὰς κόμας χρυσῷ κόσμῳ, καὶ ΞΕΝΟΦΑΝΗΣ φησίν·

Ἁβροσύνας δὲ μαθόντες ἀνωφελέας παρὰ Λυδῶν,
ὄφρα τυραννίης ἦσαν ἄνευ στυγερῆς,
ἤεσαν εἰς ἀγορὴν παναλουργέα φάρε' ἔχοντες
οὐ μείους ἤπερ χίλιοι εἰς ἐπίπαν,
αὐχαλέοι, χαίτῃσιν ἀγαλλόμενοι εὐπρεπέεσσιν,
ἀσκητοῖς ὀδμὴν χρίμασι δευόμενοι.

V. 1. Pro librorum scriptura ἀφροσύνας I. G. Schneiderus coniecit ἁβροσύνας, quod sane aptissimum ad Lydorum et Colophoniorum mollitiem ac luxuriam depingendam. Probabiliter tamen

animadvertit Karstenus ἀφροσύνην contrariam esse τῇ σωφροσύνῃ atque h. l. libidinum insaniam sive dementiam notare. cf. Herodot. I, 93 sq. 155. Athen. XII, 13 p. 515 E.

V. 2. τυραννίης ἦσαν ἄνευ στυγερῆς, sic verissime emendavit Dindorfius ex hisce librorum elementis: ησσα νευ στυγερῆς A. ησσανευ στυγερῆς B. ἦσαν εὐστυγερῆς P. pro vulg. ἦσαν ἀπὸ στυγ.

V. 4. χίλιοι, hinc pendere videtur Theopompus apud Athen. XII, p. 526 C. Θεόπομπος δ' ἐν πεντεκαιδεκάτῃ ἱστοριῶν χιλίους φησὶν ἄνδρας αὐτῶν ἁλουργεῖς φοροῦντας στολὰς ἀστυπολεῖν. — E cod. Pal. recepimus ἧπερ, licet A. B. suppeditent ὥσπερ, quod in hunc locum minus quadrare videtur propter prægressum comparativum μείους. De frequenti litterarum ως et η permutatione vid. Bast. l. c. p. 780 sq. — εἰς ἐπίπαν Karstenus sine iusta ratione cum Schweighæusero mutavit in ὡς ἐπίπαν propter Græci sermonis consuetudinem. Sed iisdem Græcis qui dicebant εἰς ἔπειτα vel εἰσέπειτα vel εἰς τὸ ἔπειτα haud dubie licebat etiam dicere εἰς ἐπίπαν sive εἰς τὸ ἐπίπαν, i. e. quod attinet ad id quod in universum s. omnino valet, ita ut intelligas circiter mille cives per urbem incedentes. cf. Lobeck. ad Phrynich. p. 45 sq.

V. 5. αὐχαλέοι, i. q. σεμνοί, Hesychio interprete, i. e. gloriosi, iactabundi. cf. Næke ad Chœril. p. 144. Pro vera codicis P. et edd. scriptura χαίτῃσιν A. B. exhibent χαίτισιν, quod ex eadem pronuntiandi ratione profectum esse videtur qua vice versa v. 6 A. P. χρήμασι pro χρίμασι, ubi Casaubonus scripsit χρίσμασι. Editionis Ven. et Bas. scripturam ἀγαλλόμενοι εὐπρεπέεσσιν retinendam et syllabas οι εὐ per synizesim pronuntiandas esse duximus, quanquam pronior erat emendatio ἀγαλλόμενοι πρεπέεσσιν, siquidem simplex adiectivum πρεπής aliunde satis confirmatum esset. Casaubonus dederat ἀγαλλόμεν', quæ tamen diphthongi οι elisio vix potest ferri, quanquam cod. P. ἀγάλλομεν atque nulla ex A. B. enotata dissensio huic coniecturæ quodammodo favet. Quod Schweighæuserus denique extricavit ἀγαλλέμεν eam potissimum ob caussam reiiciendum, quod h. l. medium ἀγάλλεσθαι, non activum genus desideratur.

V. 6. ὀδμὴν A. B. P. pro vulg. ὀδμῇ. Sed accusativus optime se habet, quatenus unguenta intelliguntur bene parata ad odorem, i. e. ita parata ut suaves odores inde affluentur. Describit igitur poeta Colophonios delicatos eoque odoratis unguentis delibutos.

6.

Diogenes Laert. VIII, 36. περὶ δὲ τοῦ ἄλλοτε ἄλλον γεγενῆσθαι [sc. τὸν Πυθαγόραν] ΞΕΝΟΦΑΝΗΣ ἐν ἐλεγείᾳ προσμαρτυρεῖ ἧς ἀρχή·

> Νῦν οὖν ἄλλον ἔπειμι λόγον, δείξω δὲ κέλευθον.

ὃ δὲ περὶ αὐτοῦ [Πυθαγόρου] φησὶν οὕτως ἔχει·

> καί ποτέ μιν στυφελιζομένου σκύλακος παριόντα
> φασὶν ἐποικτεῖραι καὶ τόδε φάσθαι ἔπος·
> παῦσαι μηδὲ ῥάπιζ', ἐπειὴ φίλου ἀνέρος ἐστὶ
> ψυχή, τὴν ἔγνων φθεγξαμένης ἀΐων.

V. 1. Ne cum Welckero ad Simonid. Amorg. p. 8 cogites de itinere coloniæ in Italiam deductæ, κέλευθος h. l. simpliciter dicitur de via ac ratione qua usus est poeta ad rem suam demonstrandam. cf. Dissen. ad Pindar. Nem. 6, 47. — Particulam τ', quæ in libris inseritur post voculam οὖν, delendam esse censuimus, quippe quæ parum responderet sequenti δέ, nisi cum Karsteno αὖτ' ἄλλον vel cum Schneidewino δείξω τε præferre malueris.

V. 2. sqq. Hæc disticha servantur etiam apud Suidam v. Ξενοφάνης et Anth. Pal. VII, 120.

V. 4. ῥάπιζ', cf. Lobeck. ad Phrynich. p. 175 sq. — ἐπειή retinuimus secundum analogiam

vocularum τίη et ὀτιή, quanquam cod. Pal. Anth. ἐπὰ ἤ scripturæ ἐπεὶ ἤ favere videtur. cf. Schol. Ven. et Spitzner. ad Iliad. I, 156.

V. 5. τὴν ἔγνων in libris scriptum est, unde Karstenus sine idonea caussa coniecit τῆς, licet ipse intellexerit accusativum τὴν ab ἔγνων, genitivum φθεγξαμένης ab ἀΐων pendere.

7.

Diogenes Laert. VIIII, 19. *ΞΕΝΟΦΑΝΗΣ — μακροβιώτατός τε γέγονεν, ὥς που καὶ αὐτός φησιν*

ἤδη δ' ἑπτά τ' ἔασι καὶ ἑξήκοντ' ἐνιαυτοὶ
βληστρίζοντες ἐμὴν φροντίδ' ἀν' Ἑλλάδα γῆν·
ἐκ γενετῆς δὲ τότ' ἦσαν ἐείκοσι πέντε τε πρὸς τοῖς,
εἴπερ ἐγὼ περὶ τῶνδ' οἶδα λέγειν ἐτύμως.

V. 2. ἀν' Ἑλλάδα γῆν, i. e. per Græciam, quatenus Xenophanis ingenii monumenta per omnes Græciæ regiones pervasisse cogitanda sunt. Φροντὶς h. l. de Xenophanis nescio quo carmine vel alio quodam ingenii documento intelligenda esse videtur.

V. 3. Similiter fere Homerus Od. I, 215.

μήτηρ μέν τ' ἐμέ φησι τοῦ ἔμμεναι· αὐτὰρ ἔγωγε
οὐκ οἶδ'· οὐ γάρ πώ τις ἑὸν γόνον αὐτὸς ἀνέγνω.

8.

Etymolog. M. p. 231. v. *Γηράς — ἡ μετοχὴ γηρείς, — ἡ γενικὴ γηρέντος, ὥσπερ τιθέντος. ΞΕΝΟΦΑΝΗΣ*

ἀνδρὸς γηρέντος πολλὸν ἀφαυρότερος.

Sylburgius iam perspexit reponendum esse nomen Ξενοφάνης, quo semel corrupto in libris propagatum est Ξενοφῶν οἷον, quod quidem οἷον h. l. eximie languet. Eadem nominum permutatio exstat apud Herodian. περὶ μονήρους λέξεως p. 30. v. Γλύσσων. οὐδὲν τῶν εἰς ων ληγόντων συγκριτικῶν ἔχει πρὸ τέλους τὸ υ. σημειῶδες ἄρα τὸ παρὰ Ξενοφῶντι γλύσσων.

εἰ μὴ χλωρὸν ἔφυσε θεὸς μέλι, πολλὸν ἔφασκον
γλύσσονα σῦκα πέλεσθαι.

Vbi audacter corrigendum παρὰ Ξενοφάνει. cf. Karsten. ad Xenophan. p. 31. God. Hermann. de Aeschyli Lycurgia p. 10. — In ipso Xenophanis pentametro notanda est Ionica participii forma γηρείς, tanquam a verbo γήρημι pro vulg. γηράω vel γηράσκω.

ΙΩΝΟΣ ΧΙΟΥ.

1.

Athenæus X, 68 p. 447 D.

⏑ ⏑⏑ ⏑ ⏑⏑ ⏑ ἡμετέρῳ δὲ χορῷ,
θυρσοφόροισι φίλ..ς μέγα πρεσβεύων Διόνυσος·
αὕτη γὰρ πρόφασις παντοδαπῶν λογίων,
αἵ τε Πανελλήνων ἀγοραὶ θαλίαι τε ἀνάκτων,
ἐξ οὗ βοτρυόεσσ' οἰνὰς ὑποχθόνιον
πτόρθον ἀνασχομένη θαλερῷ ἐξήψατο πήχει

αἰθέρος· ὀφθαλμῶν δ' ἐξέθορον πυκινοὶ
παῖδες, φωνήεντες ὅταν πέσῃ ἄλλος ἐπ' ἄλλῳ,
πρὶν δὲ σιωπῶσιν· παυσάμενοι δὲ βοῆς·
νέκταρ ἀμέλγονται, μόνον ὄλβιον ἀνθρώποισιν
ξυνὸν τοῦ χαίρειν φάρμακον αὐτοφυές.
τοῦ θαλίαι φίλα τέκνα φιλοφροσύναι τε χοροί τε·
τῶν ἀγαθῶν βασιλεὺς οἶνος ἔδειξε φύσιν.
τοῦ σύ, πάτερ Διόνυσε, φιλοστεφάνοισιν ἀρέσκων
ἀνδράσιν, εὐθύμων συμποσίων πρύτανι,
χαῖρε, δίδου δ' αἰῶνα, καλῶν ἐπιήρανε ἔργων,
πίνειν καὶ παίζειν καὶ τὰ δίκαια φρονεῖν.

V. 1. Tota elegia quum fuerit *συμποσιακή*, verba *ἡμετέρῳ δὲ χορῷ* ad convivarum coronam spectare videntur, quibus appositionis lege v 2 adiungitur *θυρσοφόροισι*, i. e. vino incalescentibus. Librorum scripturam *θυρσοφόρος* Casaubonus iam emendaverat *θυρσοφόροις*, unde metri gratia dedimus *θυρσοφόροισι*.

V. 2. Iacobsius voluit *ἀρχὴ καὶ πρόφασις*. Sed demonstrativum *αὕτη* a substantivo *πρόφασις* attractum spectat ad *Διόνυσον*, i. e. ad vinum. Sensus: *Vinum varia excitat colloquia,* velut apud Simonidem 9, 1. *οὐ μόνον ὕδατος αἶσαν, ἀλλά τι καὶ λέσχης οἶνος ἔχειν ἐθέλει.* Errat enim Schweighæuserus, quem temere sequutus est Osannus, *λόγια* opinatus esse *λόγου ἄξια, ἐλλόγιμα, res præclaras et memorabiles.* Sed nihil impedit quo minus *τὰ λόγια*, i. e. ea quæ ad *λόγον* pertinent, pro ipsis *λόγοις* dicta esse statuamus, velut *τὰ θαυμάσια* pro *θαύματα κ. τ. λ.* Recte igitur Dalecampius interpretatus est *sermonum omne genus,* Iacobsius *hilares sermones,* quibuscum conferendus est Nieberdingius p. 94 sq. qui eiusmodi intelligit narratiunculas atque historiolas lepidas hilaresque, quales sermocinationes maxime inter convivia fieri et ab Ionibus potissimum amatas fuisse constat. Sic mirifice conveniunt *παντοδαπὰ λόγια* iis quæ sequuntur *ἀγοραῖς* et *θαλίαις*.

V. 4. *αἵ τε Παν. κ. τ. λ.* i. e. *καὶ ὁ Διόνυσος πρόφασίς ἐστιν ἀγορῶν θαλιῶν τε,* paullo liberiore structura.

V. 6. Quæ in codd. A. P. exstat scriptura *ἐπτήξατο*, C. *ἐπήξατο*, eam Casaubonus quidem mutavit in *ἐπτύξατο*, quæ tamen coniectura nondum sufficit ad genitivum qui sequitur *αἰθέρος* explicandum. Eodem vitio laborat Iacobsii *περιεπτύξατο*, quod sublaturus quum Schweighæuserus proponeret *περιπτύξατο* vel *ἐπήξατο αἴγιρον*, i. e. *firmiter prehendit populum* (Horat. epod. 2, 9. *adulta vitium propagine altas maritat populos*) nemini satis persuasit *αἴγιρον* penultima correpta posse admitti pro *αἴγειρον*. Et quoniam Iacobsii *δένδρεα* a litterarum vestigiis iusto remotiora sunt, viam omnium felicissimam ingressus esse videtur Nieberdingius scribendo *ἐξήψατο*, unde penderet genitivus *αἰθέρος* adiectivo *ὑποχθόνιον* oppositus. Sensus: *ex quo uvosa vitis terra absconditum germen sustinens* sive *tollens tenera ulna attigit æthera,* vel *se suspendit ex æthere.* Similis structura est verbi *κρεμάννυσθαι κ. τ. λ.* Poetam fingere vitem quasi *ἔαρος παῖδα* vivam et animatam, quæ primum sub terra abscondita, postquam in lucem provenit, omnium bonarum rerum mater evasisset, idem Nieberdingius verissime perspexit. — Osanni denique *ἄνθεος ὀφθαλμῶν* (*aus der Blüthe der Augen entspringen*) quam ineptum sit facile intelliges, si rerum naturam attenderis quæ vitium flores atque uvas ex oculis sive gemmis prodire iubet.

V. 8. *φωνήεντες ὅταν κ. τ. λ.* ***qui*** (*παῖδες*) ***tunc strepitum edunt quum ceciderunt alius super alium,*** **i. e.** ***quum uvæ in torcular coniiciuntur calcandæ.***

V. 9. *πρὶν δὲ σιωπῶσιν,* **i. e.** ***qui autem silent antequam torculari subiiciuntur.*** **Notabis liberiorem constructionem, quum proprie dicendum esset** *σιωπῶντες,* **quod responderet prægresso** *φωνήεντες,* **sc.** *ὄντες.*

V. 10. *νέκταρ ἀμέλγονται,* **i. e.** ***mulgentur nectar, ex iis exprimitur nectar,*** **Casaubono interprete. Tropum repetivit poeta ex Homeri Il. IIII, 434.** *ὄϊες — ἀμελγόμεναι γάλα λευκόν. — μόνον* **iungendum esse cum voce** *φάρμακον* **vere animadvertit Casaubonus:** ***Stillant,*** **inquit,** ***uvæ nectar, quod solum est mortalibus commune remedium ad lætitiam ingenuam et nulla arte compositum.*** **Alluditur ad Aegyptiacum nepenthes in Homeri Od. IIII, 220 sq.**

αὐτίκ' ἄρ' εἰς οἶνον βάλε φάρμακον, ἔνθεν ἔπινον,
νηπενθές τ' ἄχολόν τε, κακῶν ἐπίληθον ἁπάντων.

Quare non opus est Iacobsii medicina *πότον,* **cui quum epithetorum abundantia h. l. vitii suspicionem movisset, probabiliter respondit Schweighæuserus:** ***Vinum*** *μόνον,* ***ipsum unum per se solum, hominibus est remedium ad lætitiam,*** *αὐτοφυές,* ***quod sua natura hanc vim habet,*** **nec indiget iniecto extrinsecus nepenthe,** ***estque abundans et copiosum et commune hominibus,*** **non, ut nepenthes, paucis exigua quadam copia suppetens.**

V. 12. *τοῦ* **pro** *τούτου* **positum ad** ***nectar*** **spectare recte animadvertit Ern. Kœpkius, cuius librum elegantissimum** ***de Ionis vita et fragmentis*** **(Berolini 1836.) perlustrare licuit, antequam animadversiones nostræ typis exprimerentur.**

V. 13. Pro *τῶν ἀγαθῶν* **Iacobsius coniecit** *τῶν δ' ἀνδρῶν.* **Frustra. Nam genitivus** *τῶν ἀγαθῶν* **non est masculini sed neutrius generis:** ***Vinum*** **sive** ***Bacchus rex ostendere*** **s.** ***recludere solet naturam omnium rerum bonarum,*** **quales sunt** *θαλίαι φιλοφροσύναι τε χοροί τε* **et similia:** *οὐ γὰρ ἀπόβλητον Διονύσιον οὐδὲ γίγαρτον* **Simonide auctore 9, 3. Sequitur versum 13 explicandi caussa adiunctum esse præcedenti versui, ita ut copula quam Iacobsius desideravit facile careamus.**

V. 16. Verba *καλῶν ἐπιήρανε ἔργων* **coniungenda Webero interprete,** ***Hort anmuthiger Gaben,*** **velut Empedocles v. 421 ed. Sturz. Pythagoram appellavit** *παντοίων σοφῶν ἐπιήρανον ἔργων.* **Hermesianax 5, 16 Musæum** *Χαρίτων ἤρανον* **v. 22 Hesiodum** *πάσης ἤρανον ἱστορίης.* **cf. Bach. ad Hermesianact. p. 123. Itaque accusativus** *αἰῶνα* **tempus designat,** ***per vitam,*** **et a verbo** *δίδου* **apti sunt infinitivi** *πίνειν, παίζειν, φρονεῖν*

2.

Athenæus XI, 8. p. 463 B. *ΙΩΝ δ' ὁ Χῖός φησιν·*

Χαιρέτω ἡμέτερος βασιλεὺς σωτήρ τε πατήρ τε,
ἡμῖν δὲ κρητῆρ' οἰνοχόοι θέραπες
κιρνάντων προχύταισιν ἐν ἀργυρέοις, ὁ δὲ Χρυσὸς
οἶνον ἔχων χειροῖν νιζέτω εἰς ἔδαφος,
σπένδοντες δ' ἁγνῶς Ἡρακλεῖ τ' Ἀλκμήνῃ τε,
Προκλεῖ Περσείδαις τ', ἐκ Διὸς ἀρχόμενοι,
πίνωμεν, παίζωμεν, ἴτω διὰ νυκτὸς ἀοιδή,
ὀρχείσθω τις· ἑκὼν δ' ἄρχε φιλοφροσύνης.
ὅντινα δ' εὐειδὴς μίμνει θήλεια πάρευνος,
κεῖνος τῶν ἄλλων ἀδρότερον πίεται.

V. 1. *ἡμέτερος βασιλεὺς* κ. τ. λ. i. e. *Διόνυσος*. cf. fragm. 1.

V. 2. Libri h. l. *κρητὴρ*, quod tamen emendandum auctore eodem Athenæo XI, 94 p. 496 C. *Ἴων δ' ὁ Χῖος ἐν ἐλεγείοις*·

ἡμῖν δὲ κρητῆρ' οἰνοχόοι θέραπες
κιρνάντων προχύταισιν ἐν ἀργυρέοις.

Postrema verba h. l. in libris leguntur *προχοαῖσιν ἐν ἀργυρέαις*.

V. 3. *ὁ δὲ Χρυσὸς*, ita scribendum littera initiali quadrata, ut *Chrysus* servus intelligatur qui vinum manibus tenens riget vel spargat humum. Quod primus demonstravit Th. Berghius in Zimmermanni diario philologico a. 1834 p. 28 sq. Aristophanes Vesp. 1252. *Παῖ, παῖ, τὸ δεῖπνον, Χρυσέ, συσκεύαζε νῷν.* «Solebant enim in conviviis servi primum libare, ut est in Lacedæmoniis Platonis comici apud Athen. XV p. 665 B. ubi servus dicit:

ἄνδρες δεδειπνήκασιν ἤδη σχεδὸν ἅπαντες. εὖ γε.
τί οὐ τρέχων σὺ τὰς τραπέζας ἐκφέρεις; ἐγὼ δὲ
λίτρον παραχέων ἔρχομαι. κἀγὼ δὲ παρακορήσω.
σπονδὰς δ' ἔπειτα παραχέας τὸν κότταβον παροίσω:

tum demum convivæ libabant, ut est ibidem:

σπονδὴ μὲν ἤδη γέγονε καὶ πίνοντές εἰσι πόῤῥω.

et sic Ion pergit: *σπένδοντες δ' ἁγνῶς Ἡρακλέϊ τ' Ἀλκμήνῃ τε* et quæ sequuntur. *Ἡρακλέϊ* autem scribendum est ut tardus spondeorum incessus dactylo temperetur.» Lobeckius ad Sophoclis Aiac. 310 proposuit *ὁ δὲ χρίσας*, i. e. *pincerna*, cui tamen Bergkii coniecturam prætulerim. — Vulg. *Ἡρακλεῖ*, cod. B. *ἡρακλῆ*, sed *Ἡρακλέϊ* restituendum duce versu 6. *Προκλέϊ*.

V. 4. *χειροῖν* scripsimus Bentleio et Bergkio suadentibus pro vulg. *χαρῶν*, quod Nieberdingius defendens operam suam perdidit.

V. 6. *ἐκ Διὸς* κ. τ. λ. Iamblich. vita Pythag. XXVIII, 155. *Σπένδειν δὲ πρὸ τραπέζης παρακαλεῖ Διὸς Σωτῆρος καὶ Ἡρακλέους καὶ Διοσκούρων, τῆς τροφῆς ὑμνοῦντας τὸν ἀρχηγὸν καὶ τὸν ταύτης ἡγεμόνα Δία, καὶ τὸν Ἡρακλέα, τὴν δύναμιν τῆς φύσεως, καὶ τοὺς Διοσκούρους, τὴν συμφωνίαν τῶν ἁπάντων.* cf. Creuzer. Deutsche Schriften I, 1. p. 101.

V. 8. *ἑκὼν δ' ἄρχε φιλ.* *tu vero volens præside lætitiæ*, quæ quidem verba referenda esse ad eum quem *regem convivii* creant sodales recte observavit Schweighæuserus, quanquam idem paullisper addubitavit num cogitandum esset de illo an de Baccho, quem initio iam invocavit poeta. Rex autem ille sive magister convivii utrum idem intelligendus sit qui sequenti disticho memoratur an alius nescio quis, hoc saltem in medio relinquitur.

V. 9 sq. In hoc disticho eius mentio fieri videtur, in cuius honorem vel a quo ipso convivium illud nuptiale apparatum erat idque ab Ione concelebratum.

V. 10. Vulg. *κυδρότερον*, i. e. *gloriosius, famosius, augustius*, quod tamen neque I. Th. Schneidero Lex. Græc. I p. 802. *hilarius* (*froher, heiterer trinken*) neque Nieberdingio interprete *confidentius, fortius* valere potest, quatenus derivandum a vocabulo *κῦδος*. Quare e cod. B. *ἀνδρότερον* scribendum est *ἁδρότερον* (quod et a Dindorfio iam occupatum video, et Frankius meus sua coniectura confirmavit), i. e. *largius* sive *lætius*. Similiter Diphilus apud Athen. XI p. 497 A. *πιεῖν δὲ δεῖ ἁδρότερον.* cf. Stephani thes. G. L. I p. 707 ed. Paris.

3.

Athenæus II, 77. p. 68 B. ὅτι εἴρηται ἀρσενικῶς ὁ θύμος καὶ ὁ ὀρίγανος.—*ΙΩΝ*

αὐτὰρ ὅ γ' ἐμμαπέως τὸν ὀρίγανον ἐν χερὶ κεύθει.

Osannus p. 77 ὀρίγανον (*Wintermairan, origanum Heracleoticum* Linneo auctore) herbam austeri saporis vino immistam esse coniecit velut ἀλόην. cf. Boissonadii Anecd. Græc. III p. 374 sq. συμβαίνει γὰρ ταὐτὸν, ὥσπερ ἂν εἴ τινες ἔκλυτον οἶνον καὶ γλισχρὸν καὶ ἀηδῆ γ' ἐξιώμενοι — φαρμάκοις δή τισιν αὐστηροτέροις ἀναμίξαντες ἀγαθὸν χρῆσθαί γε αὐτὸν ἐποιήσαντο, οἱ δὲ παραλαβόντες καὶ ταὐτὸ νομίσαντες τὸ αὐστηρὸν τῷ πικρῷ, τῇ ἀλόῃ τοῦτον κεράσαντες, ἐδίδουν πιεῖν τοῖς τὴν γεῦσιν ὑγιαίνουσι καὶ μάλα τε εἰδόσι τί μὲν αὐστηρόν, τί δὲ πικρόν. Iam quum Cato R. R. c. 127 commemoret *vinum origanitum*, i. e. cui origanus admistus est, Ionis versus ad convivam vel convivii ministrum referendus esse videtur qui nescio quem ad usum origanum abdidit manu.

4.

Plutarchi Thes. c. 20. Ἔνιοι δὲ καὶ τεκεῖν ἐκ Θησέως Ἀριάδνην Οἰνοπίωνα καὶ Στάφυλον, ὧν καὶ ὁ Χῖος ΙΩΝ ἐστὶ περὶ τῆς ἑαυτοῦ πατρίδος λέγων·

τήν ποτε Θησείδης ἔκτισεν Οἰνοπίων.

Pronomen τὴν haud dubie referendum ad Χίον urbem, quam Critias 1, 6 designavit ἔναλον πόλιν Οἰνοπίωνος. cf. Osann. in Museo Rhen. III p. 241 sqq. Et quoniam apud Athenæum I, 47 p. 26 C. Θεόπομπός φησι παρὰ Χίοις πρώτοις γενέσθαι τὸν μέλανα οἶνον καὶ τὸ φυτεύειν δὲ καὶ θεραπεύειν ἀμπέλους Χίους πρώτους μαθόντας παρ' Οἰνοπίωνος τοῦ Διονύσου, ὃς καὶ συνῴκισε τὴν νῆσον τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις μεταδοῦναι, Osannus Ionis pentametrum haud improbabiliter suspicatur depromptum esse ex elegia symposiaca, quæ Chium præcipue vinum celebrasse censenda est.

5.

Euclidis introduct. harmon. p. 19 ed. Meibom. ἐπὶ μὲν οὖν τοῦ φθόγγου χρῶνται τῷ ὀνόματι [τόνος] οἱ λέγοντες ἑπτάτονον τὴν φόρμιγγα, καθάπερ Τέρπανδρος καὶ ΙΩΝ. ὁ μὲν γάρ φησιν·

ἡμεῖς τοι τετράγηρυν ἀποστέρξαντες ἀοιδὴν
ἑπτατόνῳ φόρμιγγι νέους κελαδήσομεν ὕμνους.

ὁ δὲ [Ἴων]

ἐν δεκαχόρδῳ τὴν δεκαβάμονα τάξιν ἔχουσῃ
τὰς συμφωνούσας ἁρμονίας τριόδους.
πρίν τε γὰρ ἑπτάτονον ψάλλον διὰ τέσσαρα πάντες
Ἕλληνες σπανίαν Μοῦσαν ἀειράμενοι.

V. 1. ἐν δεκαχόρδῳ, sc. φόρμιγγι. Lyra decem chordis intenta accuratius describitur ἔχουσα δεκαβάμονα τάξιν, i. e. ordinem qui denus ingreditur sive decem gradus (i. q. chordas) habet. cf. Lobeck. ad Phrynich. p. 431. Locus propterea insignis quod λύρα δεκάχορδος apud neminem, quoad scio, reliquorum scriptorum veterum memoratur. Constat enim inter omnes simplicissimum idemque antiquissimum systema fuisse tetrachordum, quod complectebatur diatessaron, heptachordum autem invenisse Terpandrum tribus chordis ad quattuor additis. cf. Plehnii Lesbiaca p. 149 sqq. Deinde Simonides octavam, Timotheus nonam chordam adiecisse narratur apud Plinium N. H. VII, 56, 204. At Timotheum Milesium, de cuius ætate nuper disputavit Bœckhius corp. inscr. Græc. II p. 343, certe undecim cecinisse chordis idem Bœckhius de metris Pindari p. 206 ex decreto Laconico (τᾶν ἕνδεκα χορδᾶν ἐκτάμεν τὰρ περιττὰρ ὑπολειπομέναν τᾶν ἑπτά. Vid. O. Mülleri Dor. II p. 324, qui tamen hoc decretum spurium esse opinatur) iam pridem demonstraverat. Accedit Pausanias III, 12, 8. ἐνταῦθα [ἐν τῇ καλουμένῃ Σκιάδι] ἐκρέμασαν οἱ Λακεδαιμόνιοι τὴν Τιμοθέου τοῦ Μιλησίου κιθάραν,

καταγνόντες ὅτι χορδαῖς ἑπτὰ ταῖς ἀρχαίαις ἐφεῦρεν ἐν τῇ κιθαρῳδίᾳ τέσσαρας χορδάς. Quare in Pherecratis fragmento apud Plutarch. de musica c. 30 v. 24 scribendum χορδαῖς ἕνδεκα pro vulg. δώδεκα, quod temere prætermisit R. Hanovius exercitt. crit. p. 37. Itaque iam ante Timotheum fuisse qui decem nervis lyram exornaret Ionis testimonium luce clarius ostendit, quemadmodum apud Pherecratem l. c. v. 5 etiam Melanippides vituperatur quod μουσικὴν χαλαρωτέραν τ' ἐποίησε χορδαῖς δώδεκα. cf. Hanov. p. 39. — Ceterum Meibomius verba ἐν δεκαχόρδῳ λύρᾳ ad Euclidis, non ad Ionis orationem rettulit, attamen annotavit solum Bryennium habere vocabulum λύρᾳ ab ipso fortasse explicationis gratia additum. Ac velut Terpandri, ita etiam Ionis locum ab Euclide sine titulo carminis laudari probabile est. 'Reliqua Meibomius ita restituenda censuit: τάξιν ἔχουσα τὰς συμφ. At Pena ediderat τάξιν ἔχεις ἀεὶ τὰς κ. τ. λ. Bryennius ἔχειν ἀεὶ τὰς κ. τ. λ. Coventr. ἔχεις ἂν τὰς, unde paullo commodius extricabis ἐχούσῃ quam ἔχουσα, siquidem comparaveris litterarum vestigia ΕΧΕΙΣΑΝ cum ΕΧΟΥΣΗΙ. Vid. H. Stephani thes. G. L. Vol. II p. 965. 976. ed. Paris.

V. 2. Accusativus τὰς — τριόδους aptus est a verbo nescio quo, quod una cum prægresso disticho interiit. *Harmoniæ* autem *trivia* eadem fere esse videntur quæ hodie a musicis vocantur *Terzen*, opposita iis quæ ψάλλονται διὰ τέσσαρα (*Quarten*). Ex duobus enim tetrachordis ita compositis, ut alterius sonus gravissimus alterius esset acutissimus, natum heptachordum quod sonabat disdiatessaron (quod h. l. Ion simplicius expressit διὰ τέσσαρα, i. e. *in Quarten*) auctore Bœckhio de metris Pindari p. 205. — Ceterum ex hymni Homerici in Mercur. versu 51. ἑπτὰ δὲ συμφώνους ὀΐων ἐτανύσσατο χορδάς, ipsum hymnum compositum esse apparet post heptachordum a Terpandro iam inventum, quum tetrachordi auctor plerumque Mercurius ipse perhibeatur.

V. 3. πρίν τε γὰρ ἑπτάτονον, sic emendandum nobis videtur prementibus vestigia partim codicis Barocciani πρὶν μὲν οὖν ἑπτ. partim Coventr. πρὸς μὲν ἄρ' ἑπτ. Particulæ τε γάρ (i. q. *etenim, namque*) pariter coniunctæ leguntur in Iliad. XXIII, 277. ἀθάνατοί τε γάρ εἰσι. cf. F. Franke de usu particularum οὐδὲ et οὔτε p. 13. Πρὶν autem adverbialiter dictum (ut 1, 9) ita ut sensus sit: *Antequam lyra decem chordis sonabat, omnes Græci utebantur heptachordo.* — Quæ a Terpandro atque Ione appellatur ἑπτάτονος, apud Pindarum Pyth. 2, 70 est ἑπτάκτυπος, Nem. 5, 24 ἑπτάγλωσσος φόρμιγξ. — Meibomius et Nieberdingius Bryennium sequuti ediderunt πρὶν μέν σ' ἑπτάτονον κ. τ. λ.

6.

Diogenes Laert. I, 120. ΙΩΝ δ' ὁ Χῖος περὶ αὐτοῦ [Φερεκύδου] φησίν·

ὣς ὁ μὲν ἠνορέῃ τε κεκασμένος ἠδὲ καὶ αἰδοῖ
καὶ φθίμενος ψυχῇ τερπνὸν ἔχει βίοτον,
εἴπερ Πυθαγόρης ἐτύμως ὁ σοφὸς περὶ πάντων
ἀνθρώπων γνώμας εἶδε καὶ ἐξέμαθεν.

V. 1. ὣς ὁ μὲν, sc. ὁ Φερεκύδης, qui Pythagoræ præceptor fuisse traditur. Particulam ὥς, quæ h. l. vulgo est ἄτονος, accentu notavimus quo Iacobsii coniectura ζῶν reiiceretur.

V. 2. Sensus: *etiam defunctus lætam animo vitam degit*, i. e. animi immortalitate fruitur.

7.

Athenæus X, 48 p. 436 F. αὐτὸς δὲ [ὁ ΙΩΝ] ἐν τοῖς ἐλεγείοις ἐρᾶν μὲν ὁμολογεῖ Χρυσίλλης τῆς Κορινθίας, Τελέου δὲ θυγατρός, unde Kœpkius p. 58 huncce restituit hexametrum:

Χρυσίλλης [καλῆς] μὲν ἐρῶ, Τελέου δὲ θυγατρός.

Idem Kœpkius p. 50 sq. ex hoc fragmento Ionem amatorias quoque elegias, a quibus indoles atque ingenium poetæ nullo modo abhorruisse videtur, scripsisse coniecit. At cf. quæ supra iam diximus p. 8 sq.

ΕΥΗΝΟΥ ΠΑΡΙΟΥ.

1.

Anthologia Palat. XI, 49. *ΕΥΗΝΟΥ*)*

Βάκχου μέτρον ἄριστον ὃ μὴ πολὺ μηδ' ἐλάχιστον·
ἐστὶ γὰρ ἢ λύπης αἴτιος ἢ μανίης.
χαίρει κιρνάμενος δὲ τρισὶν Νύμφαισι τέταρτος·
τῆμος καὶ θαλάμοις ἐστὶν ἑτοιμότατος.
εἰ δὲ πολὺς πνεύσειεν, ἀπέστραπται μὲν Ἔρωτας,
βαπτίζει δ' ὕπνῳ γείτονι τῷ θανάτου.

V. 2. ἢ λύπης — ἢ μανίης, ob *rixam et insanos amores,* quos testam continere ait Horat. Od. III, 21, 3. præter iocos et somnum. **IACOBS.**

V. 3. Sensus: *potus ita miscendus est ut constet ex tribus aquæ partibus, una tantum vini,* præcipiente iam Hesiodo Ἔργ. 594. τρὶς δ' ὕδατος προχέειν, τὸ δὲ τέτρατον ἱέμεν οἴνου. Ad eandem quam Euenus admisit metaphoram explicandam Osannus laudat Macrobii Sat. VII, 1. *ut crateri liquoris ad lætitiam nati adhibeatur non modo Nympharum sed Musarum quoque admixtione temperies.* — Quum in lectione codicis Pal. parum commoda sit sedes particulæ adversativæ, Iacobsius verba in hunc modum collocanda esse censet: χαίρει δὲ τρισὶ κιρνάμενος Νύμφαισι τέταρτος. Brunckius paullo vehementius tentaverat: χαίρει κιρνάμενος τρισὶ Νύμφαις τέτρατος αὐτός. Sed particula δὲ post duo vel plura vocabula unam quasi notionem efficientia etiam alibi collocatur, velut Aeschyli Agam. 745. παρακλίνουσ' ἐπέκρανεν δὲ γάμου πικρὰς τελευτάς. 653. ἐν νυκτὶ δυςκύματα δ' ὠρώρει κακά. cf. Poppo ad Thucydid. P. I. Vol. 1. p. 302. C. F. Hermann. de persona Niciæ apud Aristophan. p. 13. Scheibe observatt. in oratt. Att. p. 11.

V. 4. cf. Ionis Chii fragm. 2, 9 sq.

V. 5. εἰ δὲ πολὺς πνεύσειεν, i. e. *si Bacchus vehementius spiraverit,* qui et Amorem aversatur et in somnum amori inutilem immergit, ὑπὸ μέθης βαπτιζόμενος εἰς ὕπνον, Clemens Alex. II p. 182. Sic interpetatus est Iacobsius, qui laudat præterea Abresch. in Auct. diluc. Thuc. p. 327 sq. et Valckenar. ad Hipp. p. 214. — ἀπέστραπται μὲν Planud. Brunck. ἀπέστρα μὲν Pal. e compendio quodam scripturæ profectum.

V. 6. βαπτίζει δ' Pal. βαπτίζεται δ' Plan. quo metrum pessumdari perspexit iam Scaliger qui correxit βάπτισται. Iacobsius laudat Heliodor. IIII, 17 p. 255. qui pariter sensu translato: μέσαι νύκτες ὕπνῳ τὴν πόλιν ἐβάπτιζον. II p. 90. τῇ συμφορᾷ βεβαπτισμένον. Liban. T. IIII p. 142. ἀδολεσχίαις βεβάπτισμαι. — Pal. τῶ θανάτου temere omisso iota subscripto, quod utique præstat Planudea scriptura τοῦ θ. Illud est τῷ θανάτου ὕπνῳ. Xenophon Cyrop. VIII, 7, 21. ἐννοήσατε δὲ ὅτι ἐγγύτερον μὲν τῷ ἀνθρωπίνῳ θανάτῳ οὐδέν ἐστιν ὕπνου.

*) Cod. Pal. εὐίνου, quod ex perversa pronuntiatione scriptum pro Εὐηνοῦ. In Planud. ἄδηλον est.

2.

Μηδένα μήτ' ἀέκοντα μένειν κατέρυκε παρ' ἡμῖν,
μήτε θύραζε κέλευ' οὐκ ἐθέλοντ' ἰέναι,
μήθ' εὕδοντ' ἐπέγειρε, Σιμωνίδη, ὅντιν' ἂν ἡμῶν
θωρηχθέντ' οἴνῳ μαλθακὸς ὕπνος ἕλῃ,
μήτε τὸν ἀγρυπνέοντα κέλευ' ἀέκοντα καθεύδειν·
πᾶν γὰρ ἀναγκαῖον χρῆμ' ἀνιηρὸν ἔφυ.

τῷ πίνειν δ' ἐθέλοντι παρασταδὸν οἰνοχοείτω·
οὐ πάσας νύκτας γίγνεται ἁβρὰ παθεῖν,
αὐτὰρ ἐγώ, μέτρον γὰρ ἔχω μελιηδέος οἴνου,
ὕπνου λυσικάκου μνήσομαι οἴκαδ' ἰών.

V. 1 sq. Hoc distichum cum sequentibus intime conhærere quum ipsa sententiá demonstret, tum Chironis poeta apud Athenæum VIII p. 364 C. certissime comprobat:

κᾆτά τις εἶπε
τῶν ξυμπινόντων ἤδη σύ; τί οὐχ ὑποπίνεις;
οὐχ ὑπολύσεις αὐτόν; ὁ δ' ἄχθεται αὐτὸς ὁ θύων
τῷ κατακωλύοντι, καὶ εὐθὺς ἦλεξ' ἐλεγεῖα·
Μηδένα μήτ' ἀέκοντα μένειν κατέρυκε παρ' ἡμῖν
μήθ' εὕδοντ' ἐπέγειρε, Σιμωνίδη.

Hinc primo versu recepimus μηδένα μήτ' pro Theognidea eaque haud dubie interpolata scriptura μηδένα τῶνδ', ideoque in pentametro dedimus μήτε, quod et præcedentibus et subsequentibus magis responderet quam vulg. μηδὲ, quod instar τῶνδε una cum primo disticho a sequentibus avulso ortum esse videtur. Quæ h. l. de convivio eadem in Odyssea XV, 72 sq. de hospitio profertur sententia:

ἶσόν τοι κακόν ἐσθ', ὅςτ' οὐκ ἐθέλοντα νέεσθαι
ξεῖνον ἐποτρύνει καὶ ὃς ἐσσύμενον κατερύκει.

Rutilius Lupus II, 7. *Alium turbas vitantem ac domum reverti cupientem retinet ianitor, pulsat, exire prohibet, domini interdictum demonstrans.*

V. 3. μήθ' εὕδ. sic Athen. et cod. A. apud Theognid. ubi vulg. μηδ'. — ὅντιν' ἂν A. K. apud Theognid. pro vulg. ὅντινα.

V. 4. Codd. B. C. D. F. H. M. N. Theognid. θωρυχθέντ', E. L. θωριχθέντ', unde scribendum θωρηχθέντ', ita ut iocose dicatur οἴνῳ θωρηχθεὶς tanquam χαλκῷ vel τεύχεσι πρὸς τὸν πόλεμον. Ita Theognis 841 sq.

Οἶνος ἐμοὶ τὰ μὲν ἄλλα χαρίζεται, ἓν δ' ἀχάριστος,
εὖτ' ἂν θωρήξας μ' ἄνδρα πρὸς ἐχθρὸν ἄγῃ·

cf. 413. 508. 884. Aristophan. Acharn. 1134 sq.

V. 5. μήτε correxit Bekkerus. Libri μηδὲ vel μὴ δὲ.

V. 6. ἀνιηρὸν, ita scriptum apud Plutarch. *non posse suaviter vivi sec. Epicur.* c. 21. et vulg. Theognid. ubi soli C. G. ἀνιαρὸν cum Aristotele l. c.

V. 7. οἰνοχοείτω, sc. ὁ παῖς ὁ οἰνοχόος. Machon apud Athen. XIII p. 583 B. v. 45. ἀλλ' ἐγχεέτω μοι τέτταρας κοτύλας ἔπειτ' εἰς τὴν μεγάλην. Vbi Iacobsius sine iusta ratione pro ἔπειτ' proposuit ὁ παῖς. Brunckius autem adverbium παρασταδὸν suppositum fuisse a pudico quodam ludi magistro suspicatur, scripsisse vero poetam καλὸς παῖς οἰνοχοείτω, idque firmari sequenti ἁβρὰ παθεῖν. Suspicio sane immatura, quandoquidem notio τοῦ παιδὸς iam inest in ipso verbo οἰνοχοείτω.

V. 9 sq. Hoc distichum, quo tanquam fastigium imponitur elegidio symposiaco, Welckeri diasceuasis Theognidea de sede sua movit. Poeta enim postquam Simonidi ut cuiuslibet convivæ genio ac voluntati indulgeret sapienter suaserat, semet ipsum satis bibisse domumque rediturum esse ingenue profitetur: cogitat enim de Xenophanis 1, 17 sq. vel simili dicto quale est illud Panyasidis apud Athen. II, 3 p. 36 D.

ἀλλά, πέπον, μέτρον γὰρ ἔχεις γλυκεροῖο ποτοῖο,
στεῖχε παρὰ μνηστὴν ἄλοχον, κοίμιζε δ' ἑταίρους.

Denique Euenus ipse 1, 1. Βάκχου μέτρον ἄριστον ὃ μὴ πολὺ μηδ' ἐλάχιστον.

3.

Athenæus VIIII, 4 p. 367 E. *κατὰ τὸν Πάριον ΕΥΗΝΟΝ**)

Πολλοῖς ἀντιλέγειν μὲν ἔθος περὶ παντὸς ὁμοίως,
ὀρθῶς δ' ἀντιλέγειν οὐκ ἔτι τοῦτ' ἐν ἔθει.
καὶ πρὸς μὲν τούτους ἀρκεῖ λόγος εἷς ὁ παλαιός·
σοὶ μὲν ταῦτα δοκοῦντ' ἔστω, ἐμοὶ δὲ τάδε.
τοὺς ξυνετοὺς δ' ἄν τις πείσειε τάχιστα λέγων εὖ,
οἵπερ καὶ ῥάστης εἰσὶ διδασκαλίης.

V. 2. ἐν ἔθει **Stobæus.** ἔθελει **Athenæi codd.**

V. 3. πρὸς τούτους **Stobæus,** τούτοις **Athen. Contra extremo versu Athenæus veram retinuit scripturam** εἷς ὁ παλαιός, **ubi Stobæi A.** ὡς ἀπαλαιός. **Vulg.** ὡς ὁ παλαιός.

V. 4. Stobæus cum Athenæo X, 35 p. 429 F. ταῦτα, **contra Athenæi codd. A. B. P. VIIII, 4.** τοιαῦτα **metro renitente. Ibidem cod. A.** δοκοῦντ' ἔστω, **quo inclinat etiam B.** δοκοῦντες τῶ, **P.** δοκοῦντες τως, **at X, 35 A. P.** δοκοῦντ' ἐστ', **B.** δοκοῦντες τ', **C.** δοκοῦντι, **quæ quidem diversitates ad eandem ducunt scripturam quam exhibet Stobæus** δοκοῦντ' ἐστίν. **Vnde licet suspicari ipsam iam antiquitatem fluctuasse inter** ἔστω **et** ἐστίν. **Sed imperativus in hac proverbiali loquutione Euripidi quoque obversatus ideoque vetustior esse videtur Supp. 466.** σοὶ μὲν δοκείτω ταῦτ', ἐμοὶ δὲ τἄντία. **Pariter fere Sophocles Aiac. 1039.** κεῖνός τ' ἐκεῖνα στεργέτω, κἀγὼ τάδε.

V. 6. εἰσὶ διδασκαλίης, **ita scribendum. A. B. P.** εἰς διδασκαλίας. **Ionica forma etiam propter homœoteleuton** ῥάστης **(B. P.** ῥαστῆς**) præferenda. Similiter 1, 1.** ἄριστον == ἐλάχιστον. **1, 2.** λύπης == μανίης. **6, 2.** χρηστῆς == ὀδύνης.

*) Haec verba apud Athenaeum inserta sunt post *ἀντιλέγειν μέν.* Duo priora disticha exstant etiam in Stobaei Florilegio LXXXII, 3. p. 472 extr:

4.

Stobæi Florileg. XX, 2 p. 171. *ΕΥΗΝΟΥ*

Πολλάκις ἀνθρώπων ὀργὴ νόον ἐξεκάλυψε
κρυπτόμενον, μανίης πουλὺ χερειότερον.

V. 2. πουλὺ χερειότερον **B. C. Schowii et B. manu secunda apud Gaisford. pro vulg.** πολὺ χειρότερον. **S. Maximus Operum T. II p. 594 idem distichum laudans præbet** πολὺ χεῖρον. **Iacobsio subaudiendum videtur** χρῆμα, ***ira ipso furore gravius,*** **ut apud Platon. Conviv. p. 316 G.** χαλεπὸν τοῖς ἀνθρώποις ἡ μέθη ἐστίν. **At nescio an expeditius sit adiectivum** χερειότερον **referre ad** νόον κρυπτόμενον, **ita ut *mens occulta* sive *voluntas abdita* (*operta odia* Tacit. Ann. II, 57) quam detegit ira ipso furore peior esse dicatur.**

5.

Stobæi Florileg. LI, 17. p. 356. *ΕΥΗΝΟΥ*

Πρὸς σοφίᾳ μὲν ἔχειν τόλμην μάλα σύμφορόν ἐστιν,
χωρὶς δὲ βλαβερή, καὶ κακότητα φέρει,

Sensus est quem expressit Cicero de off. I, 19. ***Sed ea animi elatio quæ cernitur in periculis et laboribus, si iustitia vacat pugnatque non pro salute communi sed pro suis commodis, in vitio est: non enim modo id virtutis non est sed potius immanitatis omnem humanitatem expellentis.*** **Præterea Iacobsius laudat Euripid. Temen. fr. 11.** ῥώμη ἀμαθὴς πολλάκις τίκτει βλάβην. **Isocrat. ad**

Demon. p. 2. ῥώμη μετὰ μὲν φρονήσεως ὠφέλησεν, ἄνευ δὲ ταύτης πλείω τοὺς ἔχοντας ἔβλαψε. **Horat. Od. III, 4, 65.** ***Vis consili expers mole ruit sua: vim temperatam di quoque provehunt in maius.*** **Ceterum pro vulg.** σοφίᾳ **A. Trinc. habent** σοφίαν, **quae aliena ab hoc loco.**

6.

Anthologia Palat. XII, 172. *ΕΥΗΝΟΥ*

Εἰ μισεῖν πόνος ἐστί, φιλεῖν πόνος, ἐκ δύο λυγρῶν
αἱροῦμαι χρηστῆς ἕλκος ἔχειν ὀδύνης.

V. 1. ἐκ δύο λυγρῶν **ingeniose emendavit Brunckius.** δυολυτρῶ **Pal.** δύο λοιπόν **Plan.**

5.

Stobaei Florileg. I, 18 p. 14 ed. Gaisford. *Ἀριστοτέλης περὶ ἀρετῆς.* — *Ἀδικίας δέ ἐστιν εἴδη τρία, ἀσέβεια, πλεονεξία, ὕβρις. — ὕβρις δέ, καθ' ἣν τὰς ἡδονὰς αὐτοῖς παρασκευάζουσιν εἰς ὄνειδος ἄγοντες ἑτέρους. ὅθεν καὶ ΕΥΗΝΟΣ περὶ αὐτῆς λέγει·*

ἥτις κερδαίνουσ' οὐδὲν ὅμως ἀδικεῖ.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΑΘΗΝΑΙΟΥ ΤΟΥ ΧΑΛΚΟΥ.

1.

Athenaeus XV, 9. p. 669 D. E. *ὁ Δημόκριτος, Ἀλλ' ἵνα κἀγὼ, φησί, μνημονεύσω τῶν τοῦ Χαλκοῦ ποιητοῦ καὶ ῥήτορος ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ — λέξω τι καὶ αὐτὸς ἐκ τῶν ἐλεγείων. σὺ δέ,*

Ὦ Θεόδωρε, δέχου τήνδε προπινομένην
τὴν ἀπ' ἐμοῦ ποίησιν· ἐγὼ δ' ἐπιδέξια πέμπω
σοὶ πρώτῳ Χαρίτων ἐγκεράσας χάριτας.
καὶ σὺ λαβὼν τόδε δῶρον ἀοιδὰς ἀντιπρόπιθι,
συμπόσιον κοσμῶν καὶ τὸ σὸν εὖ θέμενος.

Athenaei verba supra dedimus mutilata ne tenor pentametri interrumperetur; integra autem haecce: σὺ δέ, ὦ Θεόδωρε, τοῦτο γάρ σου τὸ κύριον ὄνομα, δέχου κ. τ. λ. **Alloquitur autem apud Athenaeum Democritus** ***Cynulcum,*** **cuius proprium fuisse nomen** ***Theodorum*** **lepide fingit Athenaeus. cf. Schweighaeuseri animadv. in Athen. T. I p. 15. Iam nomen illud** Θεόδωρε **aut ex ipsis Dionysii elegiis repetitum est (id quod longe verisimillimum) aut Democritus** ***Theodorum,*** **verum Cynulci nomen substituit in locum eius nominis cui Dionysius elegiarum coronam inscripsisse censendus est. Quis tamen fuerit Dionysii** ***Theodorus*** θεῶν ἐν γούνασι κεῖται, **quandoquidem Osannus p. 96 sq. vix cuiquam persuadebit apud Athen. XI p. 482 D. nomine** Θέωρος **in** Θεόδωρος **mutato** ῥήσεις κατὰ δεῖπνον **intelligi de Dionysii elegiis symposiacis.**

V. 1 sq. Sicut Graeci in conviviis, postquam propinaverunt, solebant nominare cui poculum ad dextram (ἐπιδέξια) **traditari erant, ita h. l. Dionysius** ἀλληγορικῶς **Theodoro amico elegias symposiacas tanquam propinat, i. e. poeta qui composuit carmina** προπότης **est intelligendus, Theodorus cui mittuntur cum eo comparatur cui poculum primo convivarum tradebatur; id quod distinctius etiam explicant haecce verba:** ἐγὼ δ' ἐπιδέξια πέμπω σοὶ πρώτῳ, **sc.** τήνδε τὴν ποίησιν. *Ποίησις* **autem haud dubie h. l. elegiarum convivalium collectio quaedam dicitur quam poeta amico dedicavit.**